

FOND ZA ZAŠTITU DEPOZITA

**GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU
FONDA ZA ZAŠTITU
DEPOZITA ZA 2022.GODINU**

Podgorica, MAJ 2023.

SPISAK UPOTRIJEBLJENIH SKRAĆENICA:

CBCG	<i>Centralna banka Crne Gore</i>
EBRD	<i>(European Bank for Reconstruction and Development) Evropska banka za obnovu i razvoj</i>
EFDI	<i>(European Forum of Deposit Insurers) Evropska asocijacija institucija za osiguranje</i>
IADI	<i>(International Association of Deposit Insurers) Medjunarodna asocijacija institucija za osiguranje depozita</i>
EU	<i>(European Union) Evropska unija</i>
FSAP	<i>(Financial Sector Assessment Program) Finansijski sektor za procjene programa</i>
Fond	<i>Fond za zaštitu depozita</i>
Metodologija	<i>Metodologija za obračun premije na bazi rizika pojedine kreditne institucije</i>
UO	<i>Upravni odbor</i>
Zakon	<i>Zakon o zaštiti depozita</i>
Direktiva 2014/49 EU	<i>Directive 2014/49/EC of the European Parliament and of the Council of 16 April 2014 on deposit-guarantee schemes (Direktiva o zaštiti depozita)</i>
Direktiva 2014/59 EU	<i>Directive 2014/59/EC of the European Parliament and of the Council of 15 May 2014 establishing a framework for the recovery and resolution of credit institutions and investment firms (Direktiva o sanaciji kreditnih institucija i investicionih institucija)</i>

SADRŽAJ

SPISAK UPOTRIJEBLJENIH SKRAĆENICA:	2
UVODNE NAPOMENE	5
1. OSNOVNE INFORMACIJE O ZAŠTITI DEPOZITA	9
1.1. FOND ZA ZAŠTITU DEPOZITA	10
1.2. USKLAĐIVANJE ZAKONODAVNOG I INSTITUCIONALNOG OKVIRA SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE U OBLASTI SISTEMA OSIGURANJA DEPOZITA	12
1.3. ČLANICE FONDA ZA ZAŠTITU DEPOZITA	13
2. NIVO I STRUKTURA POJEDINIH KATEGORIJA DEPOZITA	15
2.1 UKUPNI DEPOZITI	16
2.2 DEPOZITI LICA KOJA NEMAJU PRAVO NA ISPLATU GARANTOVANOG DEPOZITA	18
2.3 DEPOZITI LICA KOJA IMAJU PRAVO NA ISPLATU GARANTOVANOG DEPOZITA	20
2.4 GARANTOVANI DEPOZITI	22
3. IZLOŽENOST FONDA PREMA KREDITNIM INSTITUCIJAMA	29
4. AKTIVNOSTI FONDA U 2022. GODINI	33
4.1. OPŠTE NAPOMENE	34
4.2. METODOLOGIJA ZA OBRAČUN PREMIJE NA BAZI RIZIKA POJEDINE KREDITNE INSTITUCIJE	35
4.3. INFORMACIJE O TOKU ISPLATE GARANTOVANIH DEPOZITA DEPONENTIMA INVEST BANKE MONTENEGRO U STEČAJU I ATLAS BANKE U STEČAJU	36
4.4. SPROVOĐENJE STRES-TESTA – TESTIRANJE SOFTVERA ZA ISPLATU GARANTOVANIH DEPOZITA NA REALNIM PODACIMA KREDITNIH INSTITUCIJA	37
4.5. SUDSKI SPOROVI	38
4.6. INVESTICIONE AKTIVNOSTI U 2022. GODINI	38
4.7. NORMATIVNO-PRAVNI POSLOVI	40
4.8. LJUDSKI RESURSI I EDUKACIJA ZAPOSLENIH	40
4.9. MEĐUNARODNA SARADNJA	41
4.10. CILJEVI I ZADACI FONDA U 2023. GODINI	42
4.11. DOGAĐAJI NAKON ZAVRŠETKA IZVJEŠTAJNOG PERIODA	44
5. FINANSIJSKO POSLOVANJE FONDA U 2022. GODINI	45
5.1. ISKAZ O UKUPNOM REZULTATU (BILANS USPIJEHA) FONDA NA DAN 31.12.2022. GOD.	46
5.1.1. UKUPNI PRIHODI FONDA	46
5.1.2. RASHODI FONDA	47
5.2. ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI (BILANS STANJA)	50
5.3. ISKAZ O PROMJENAMA NA KAPITALU	51
Anex: Prihodi i rashodi za 2021. i 2022. godinu i plan prihoda i rashoda za 2022. i 2023. godinu	52
IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	

Uvodne napomene

Uvodne napomene

Tokom izvještajnog perioda 2022. godine bankarski sektor je nastavio da daje značajan doprinos oporavku domaće privrede, kroz intenzivnu kreditnu aktivnost, koju je pratilo očuvanje sigurnosti i stabilnosti ovog sektora, podržano visokim nivoom likvidnih sredstava i rastom depozita. Na kraju godine, depoziti u kreditnim institucijama su na istorijskom maksimumu u iznosu od 5.230 miliona eura, što predstavlja godišnji rast od 24,29%. Značajan dio privremenih mjera za ublažavanje negativnog uticaja epidemije COVID-19, koje je Centralna banka Crne Gore donijela tokom 2020. i 2021. godine kroz jedanaest paketa mjera, i dalje je na snazi.

U posmatranom periodu finansijski rezultat crnogorskih kreditnih institucija bio je pozitivan i ostvario je rast u odnosu na isti period prethodne godine. Podaci za 2022. godinu ukazuju na stabilno poslovanje crnogorskog bankarskog sistema, kroz pokazatelje likvidnosti, kapitalizovanosti i ostvarenog pozitivnog finansijskog rezultata u ovom periodu.

Depoziti u kreditnim institucijama na kraju decembra 2022. godine iznosili su 5.230 miliona eura i ostvarili su rast u odnosu na decembar 2021. godine od 24,29%. Od ukupnog iznosa depozita položenih u kreditnim institucijama, na depozite stanovništva odnosilo se 2.648 miliona eura ili 55,09%, dok se na depozite privrede odnosilo 2.166 miliona eura ili 44,91%. Depoziti stanovništva bilježe rast od 26,62% na godišnjem nivou, dok depoziti privrede bilježe rast od 28,85% na godišnjem nivou.

Fond za zaštitu depozita je u 2022. godini obračunao i naplatio premiju na bazi rizika u iznosu od 18 miliona eura. Kreditne institucije su razvrstane u 7 klasa rizika, pri čemu nijedna kreditna institucija nije u klasi 7.

Fond je u 2022. godini nastavio sa aktivnostima na realizaciji isplate garantovanih depozita za dvije banke – Invest Banku Montenegro A.D. Podgorica i Atlas banku A.D. Podgorica, nad kojima je u 2019. godini uveden stečajni postupak.

Naime, u toku 2022. godine deponenti su preuzeli garantovane depozite u iznosu od 730.144€. Na kraju godine ostaje neisplaćeno cca 7.334.087€ , odnosno 6,51% od ukupnog iznosa garantovanih depozita za obje banke.

Na drugoj strani aktivnosti stečajnih upravnika u ovom periodu bile su značajno ograničene u pogledu mogućnosti prodaje imovine banaka u stečaju, što je uslovalo da povrat sredstava iz stečajne mase u izvještajnom periodu iznosi 6,6 miliona € (ukupni povrat sredstava iz stečajne mase na dan 31.12.2022. godine iznosi 69,9 miliona € ili 62,10%).

U cilju obezbjeđenja veće sigurnosti depozita u kreditnim institucijama, odnosno stabilnosti cjelokupnog finansijskog sistema, Fond je sa Evropskom bankom za obnovu i razvoj zaključio Ugovor o „Stand-by“ aranžmanu na iznos od 50 miliona € (jul 2020. godine). Ovim Ugovorom je omogućeno da, za mogući scenario nastanka zaštićenog slučaja kod jedne od kreditnih institucija iz bankarskog sistema, Fond može koristiti

navedena sredstva za isplatu garantovanih depozita za period od 5 godina od dana potpisivanja Ugovora i rokom za otplatu od 7 godina. Kada se pored navedenog, uzmu u obzir, i sopstvena sredstva kojima Fond trenutno raspolaže, može se konstatovati da, u slučaju potrebe, postoji veoma velika garancija da Fond može ispuniti svoj osnovni zadatak postojanja.

* * *

Godišnji izvještaj o radu Fonda sadrži pet djelova.

U **prvom dijelu** izvršena je sinteza osnovnih karakteristika sistema zaštite depozita i ocjena uskladjenosti sa pravnom tekovinom EU u oblasti zaštite depozita, što je veoma važno imajući u vidu povezanost crnogorske ekonomije sa međunarodnim ekonomskim i finansijskim tokovima.

U **drugom dijelu** izvještaja prikazana su kretanja i procentualna učešća različitih kategorija depozita.

U **trećem dijelu** je iskazana izloženost Fonda prema kreditnim institucijama i potencijalne mogućnosti isplate garantovanih depozita kroz prikaz "koeficijenta pokrivenosti".

U **četvrtom dijelu** izvještaja, dat je prikaz aktivnosti Fonda.

U **petom dijelu** izvještaja, dat je prikaz finansijskog poslovanja Fonda. Iz pokazatelja finansijskog poslovanja i planiranih aktivnosti u 2023. godini jasno se vidi stabilnost poslovanja Fonda.

**OSNOVNE INFORMACIJE O
ZAŠTITI DEPOZITA**

1

1. OSNOVNE INFORMACIJE O ZAŠTITI DEPOZITA

1.1. Fond za zaštitu depozita

Fond za zaštitu depozita osnovan je Zakonom o zaštiti depozita („Sl. list CG”, br. 40/2003) i zvanično je počeo sa radom 18. 11. 2004. godine upisom u registar Zavoda za statistiku Crne Gore. Zakonom o zaštiti depozita (Sl. list CG br. 44/10, 40/11 i 47/15), izvršena su dalja usklađivanja sa Direktivom 94/19 EU (povećanje nivoa zaštite sa 5.000€ na 50.000€, kao i skraćenje rokova isplate garantovanih depozita sa 90 na 20 dana), a takođe izvršeno je razdvajanje upravljačke i rukovodne funkcije samog Fonda i to tako što su organi Fonda podijeljeni na Upravni odbor i direktora Fonda. Zakonom o zaštiti depozita („Sl. list CG”, br. 72/19), izvršena su usklađivanja sa Direktivom 2014/49/EU i Direktivom 2014/59/EU. Nivo zaštite povećan je na 100.000€, rok za isplatu je skraćen na 7 radnih dana, uveden je privremeni “visoki saldo”, obaveza sprovođenja “testiranja Sistema za zastitu depozita na stres”, mogućnost učešća u finansiranju sanacije kreditnih institucija u cilju sprječavanja nastanka „zaštićenog slučaja” i naplata premija na osnovu rizika pojedinačne kreditne institucije.

Osnovna djelatnost Fonda je da ostvaruje zaštitu depozita u kreditnim institucijama i obavezan je da pri nastanku zaštićenog slučaja vrši isplatu garantovanih depozita, kako je propisano Zakonom. Zaštićeni slučaj nastaje danom donošenja rješenja o otvaranju stečajnog postupka nad kreditnom institucijom ili donošenja rješenja o nedostupnosti depozita. Kreditne institucije koje imaju dozvolu za rad CBCG dužne su da na ime zaštite depozita plaćaju Fondu premije pod uslovima i na način utvrđen Zakonom. Zaštita depozita obuhvata depozite položene kod kreditne institucije prije ili na dan nastanka zaštićenog slučaja. Počev od 1. januara 2013. godine, Fond vrši isplatu garantovanih depozita do iznosa od 50.000€ po deponentu, bez obzira na broj i visinu iznosa koje taj deponent posjeduje kod kreditne institucije. Zakonom o zaštiti depozita (Sl. List CG br.72/19) nivo zaštite podignut je do iznosa od 100.000€, s tim što će do pristupanja Crne Gore EU, Fond vršiti isplatu garantovanih depozita do iznosa od 50.000€ po deponentu, bez obzira na broj i visinu iznosa koje taj deponent posjeduje kod kreditne institucije.

Organi Fonda su Upravni odbor i direktor Fonda.

Misija Fonda

Sigurnost depozita u kreditnim institucijama i efikasna i brza isplata garantovanih depozita u slučaju pokretanja stečaja u bilo kojoj kreditnoj instituciji u Crnoj Gori.

Vizija Fonda

Stabilan finansijski sistem, zasnovan na povjerenju, sigurnosti i zaštiti deponenata.

Ciljevi Fonda

Unapređenje povjerenja deponenata u crnogorski bankarski sistem i zaštita deponenata od gubitka sredstava u slučaju stečaja kreditne institucije. Navedene ciljeve Fond ostvaruje jasno definisanim obavezama prema deponentima, promovisanjem

povjerenja javnosti u sistem zaštite depozita i obezbjeđivanjem sredstava za zaštitu garantovanih depozita.

Upravljanje Fondom

Fondom upravlja UO, koji se sastoji od pet članova. Članove UO Fonda imenuje Predsjednik Crne Gore, s tim što jednog člana imenuje na prijedlog Ministarstva finansija, jednog na prijedlog CBCG, jednog na prijedlog Udruženja banaka i finansijskih institucija Crne Gore, jednog na prijedlog Privredne komore i jednog na prijedlog Predsjednika Crne Gore. U skladu sa Zakonom, UO Fonda održava sjednice najmanje jednom u tri mjeseca.

Pored nadležnosti utvrđenih Zakonom, UO u skladu sa Statutom Fonda donosi unutrašnje opšte akte, razmatra realizaciju aktivnosti, razmatra kvartalno izvještaje o kretanju depozita, razmatra godišnje i polugodišnje izvještaje o investiranju sredstava, odlučuje o pribavljanju nepokretne imovine, utvrđuje način saradnje sa državnim organima, organizacijama i drugim institucijama u Crnoj Gori, utvrđuje način saradnje sa međunarodnim finansijskim institucijama, organizacijama i šemama za zaštitu depozita, odlučuje o prenosu pojedinih ovlašćenja direktoru Fonda i obavlja druge poslove utvrđene Zakonom i Statutom Fonda.

Na 31.12.2022. godine UO je u sljedećem sastavu:

- Lekić Vesko, direktor Trezora CBCG, predsjednik UO;
- Vujačić Dejan, direktor sektora za kontrolu banaka u CBCG – član UO;
- mr Božović Branislava, predstavnik Ministarstva finansija, član UO;
- Radunović Darko, predstavnik Udruženja banaka Crne Gore, član UO i
- Golubović Vlastimir – predstavnik Privredne komore Crne Gore, član UO.

U toku 2022. godine UO je održao 8 (osam) sjednica.

Sjedište Fonda je u Podgorici, ulica Miljana Vukova b. b.

Web adresa: www.fzdcg.org i e-mail adresa: fzd@fzdcg.org.

1.2. Usklađivanje zakonodavnog i institucionalnog okvira sa pravnom tekovinom Evropske unije u oblasti sistema osiguranja depozita

U postupku pristupanja Evropskoj uniji Crna Gora je, između ostalog, preuzela obavezu da svoje zakonodavstvo u oblasti finasijskog sistema usaglasí sa Direktivom 2014/49/EU i Direktivom 2014/59/EU. Usaglašavanje sa predmetnim direktivama izvršeno je usvajanjem paketa zakonskih propisa krajem 2019. godine, tj. usvajanjem Zakona o kreditnim institucijama, Zakona o sanaciji kreditnih institucija, Zakona o zaštiti depozita i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stečajju i likvidaciji banaka.

Zakon o zaštiti depozita i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o stečajju i likvidaciji banaka su stupili na snagu početkom 2020. godine, dok su Zakon o kreditnim institucijama i Zakon o sanaciji kreditnih institucija stupili na snagu početkom 2022. godine.

Usaglašavanje crnogorskog sistema zaštite depozita sa Direktivom 2014/49/EU i Direktivom 2014/59/EU se sastoji u sljedećem:

- Primjena obračuna premije na bazi rizika pojedine kreditne institucije od 01.01.2021. godine;
- Skraćen je rok za početak isplate na 10 radnih dana u periodu od 01.01.2021. do 31.12.2023. godine, odnosno na 7 radnih dana nakon isteka navedenog roka;
- Proširen obim garantovanog depozita – uveden privremeno visoki saldo;
- Fond ima veću samostalnost, odgovornost i nezavisnost kroz sljedeće aktivnosti:
  - testiranje otpornosti sistema zaštite depozita na stres;
  - mogućnost učešća u finansiranju sanacije kreditnih institucija u cilju sprječavanja nastanka „zaštićenog slučaja“ ;
  - mogućnost zaduživanja kod drugih sistema zaštite depozita država članica.

Zakonom o zaštiti depozita se vrši i usaglašavanje sa Osnovnim principima za efikasan sistem zaštite depozita, izdatim od Međunarodne asocijacije institucija za osiguranje depozita (Core Principles for effective Deposit Insurance Systems, IADI), koje u postupku ocjene usaglašenosti i ispunjavanja preporuka u okviru FSAP misije, primjenjuju Svjetska banka i Međunarodni Monetarni Fond.

1.3. Članice Fonda za zaštitu depozita

U crnogorskom finansijskom sistemu, u čijoj strukturi se nalaze kreditne institucije, mikrokreditne finansijske institucije, osiguravajuća društva, lizing kompanije i druge finansijske institucije, dominantan udio zauzima bankarski sektor. Tokom 2022. godine poslovalo je 11 (jedanaest) kreditnih institucija, od čega je deset sa većinskim učešćem nerezidenata u vlasničkom kapitalu.

Na 31.12.2022. godine depoziti deponovani u svim kreditnim institucijama su zaštićeni crnogorskim sistemom zaštite depozita u skladu sa Zakonom.

Od ukupnog iznosa depozita položenih u kreditnim institucijama, na depozite privrede se odnosilo 44,91%, a na depozite stanovništva 55,09% ukupnih depozita na kraju posmatranog perioda. Od ukupnog iznosa depozita položenih u kreditnim institucijama, na depozite rezidenata se odnosilo 59,36%, a na depozite nerezidenata 40,63% ukupnih depozita na kraju posmatranog perioda.

Tokom posmatranog perioda depoziti kreditnih institucija imaju približno isti rastući trend kao u toku 2021. godine. Na godišnjem nivou, na kraju 2022. godine depoziti stanovništva su veći za 26,62%, dok su depoziti privrede veći za 28,85% u odnosu na kraj 2021. godine.

Na dan 31.12.2022. godine depoziti koji nijesu pokriveni sistemom osiguranja depozita čine 7,95% ukupnih depozita.

**NIVO I STRUKTURA POJEDINI
KATEGORIJA DEPOZITA**

2

2. NIVO I STRUKTURA POJEDINIH KATEGORIJA DEPOZITA

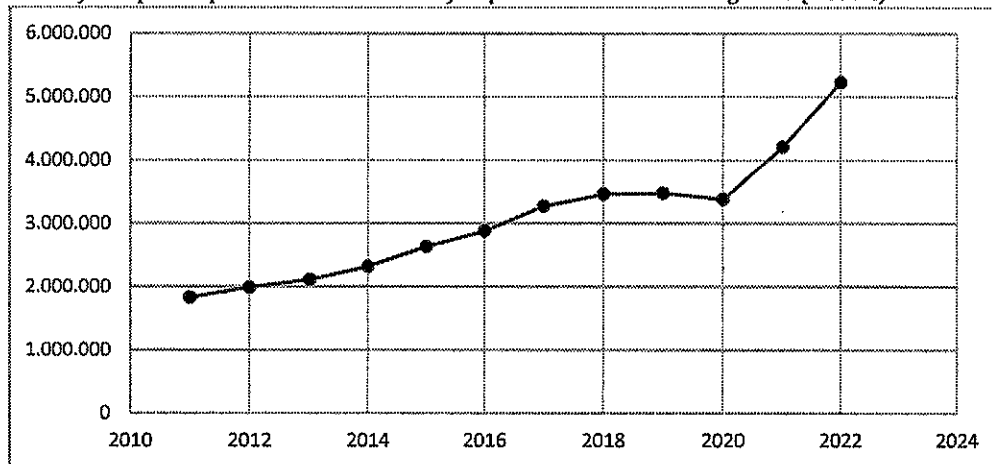
2.1 Ukupni depoziti

Ukupni depoziti kreditnih institucija na 31.12.2022. godine iznose 5.230.195.527 €, dok su na 31.12.2021. godine ukupni depoziti kreditnih institucija iznosili 4.208.099.998€. U odnosu na kraj prethodne godine, ukupni depoziti kreditnih institucija su povećani za 24,29%.

Grafik 1 predstavlja trend kretanja ukupnih depozita u periodu od 2011. - 2022. godina.

Grafik 1.

Kretanje ukupnih depozita kreditnih institucija u periodu od 2011. - 2022. godina (u 000 €)

*Izvor: mjesečni izvještaji kreditnih institucija

Ukupni depoziti kreditnih institucija su tokom izvještajnog perioda imali rastući trend, kvartalno prikazano (prvi kvartal 1,87%; drugi kvartal 4,26%; treći kvartal 11,24% i četvrti kvartal 5,19%.

Tabela 1.

Stanje ukupnih depozita po kvartalima u 2022. godini (u 000 €)

	31.12.2021.	31.03.2022.	30.06.2022.	30.09.2022.	31.12.2022.
UKUPNO	4.208.100	4.286.752	4.469.522	4.971.978	5.230.196

*Izvor: mjesečni izvještaji kreditnih institucija

Najveći deponenti sredstava u kreditnim institucijama su sektori stanovništva i privrede.

Učešće sredstava deponovanih od strane sektora stanovništva u ukupnim depozitima kod kreditnih institucija na 31.12.2022. godine iznosi 2,6 milijarde eura, odnosno 55,09%, čineći ih time i najznačajnijim deponentima crnogorskog bankarskog sistema. Broj deponenata sektora stanovništva na kraju 2022. godine iznosi 702.536 odnosno 90,71% ukupnog broja deponenata.

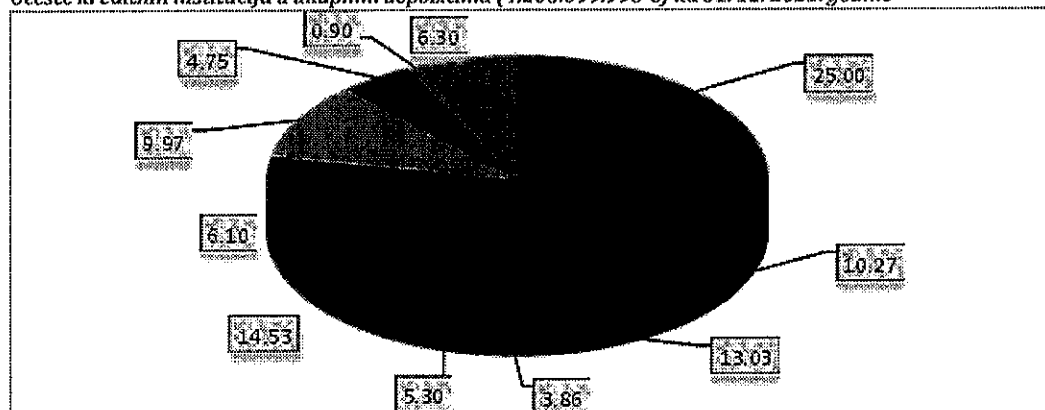
Na sektor privrede odnosi se 44,91% ukupnih depozita u kreditnim institucijama, odnosno 2,2 milijarde eura. Broj deponenata sektora privrede na kraju 2022. godine iznosi 69.282, odnosno 8,29% ukupnog broja deponenata.

Broj deponenata na kraju 2022. godine iznosi 774.482, odnosno za 7,78% više u odnosu na kraj 2021. godine, kada je iznosio 718.579.

Učešće pojedinih kreditnih institucija u ukupnom depozitnom portfoliju na kraju 2021. godine i 2022. godine predstavljeno je graphicima 2 i 3.

Grafik 2.

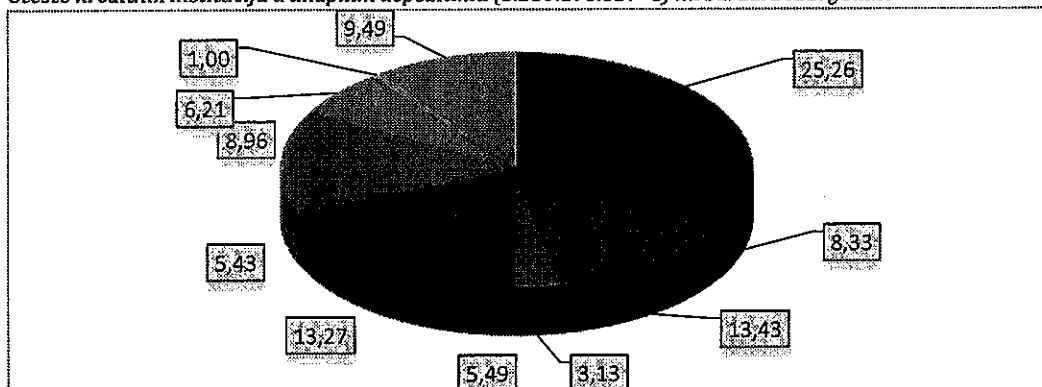
Učešće kreditnih institucija u ukupnim depozitima (4.208.099.998 €) na 31. 12. 2021. godine

*Izvor: mjesečni izvještaji kreditnih institucija

Grafik 3.

Učešće kreditnih institucija u ukupnim depozitima (5.230.195.527 €) na 31. 12. 2022. godine

*Izvor: mjesečni izvještaji kreditnih institucija

Od nekada izuzetno koncentrisanog tržišta i dominantne uloge tri najveće kreditne institucije, danas je situacija vidno promijenjena, a tržište kreditnih institucija je bliže granici tzv. konkurentnog tržišta (na kraju 2008. godine dvije kreditne institucije su činile 60,33% depozitnog portfolija bankarskog sektora odnosno 38,53% na kraju 2022. godine).

Procentualno učešće kreditnih institucija u ukupnim depozitima na kraju 2022. godine je na približno istom nivou kao i na kraju 2021. godine.

2.2 Depoziti lica koja nemaju pravo na isplatu garantovanog depozita

Depoziti lica koja u skladu sa članom 6 stav 2 tačke 1-19 Zakona nemaju pravo na isplatu garantovanog depozita predstavljeni su u tabeli 2, na kraju svakog kvartala u 2022. godini.

Podaci po kvartalima za 2022. godinu ukazuju na rastući trend ovih depozita tokom godine: povećanje u prvom, trećem i četvrtom kvartalu (1,15%, 12,09%, 0,02%), a smanjenje u drugom kvartalu (4,63%) tako da su ovi depoziti na kraju 2022. godine u ukupnom iznosu povećani za 8,15% u odnosu na kraj 2021. godine. Broj deponenata koji nemaju pravo na isplatu garantovanog depozita na kraju 2022. godine iznosi 2.664 odnosno za 0,83% više u odnosu na kraj 2021. godine (kada je iznosio 2.642).

Tabela 2.

Depoziti lica koja nemaju pravo na isplatu garantovanih depozita po kvartalima u 2022. godini (u 000 €)

	31. 12. 2021.	31. 03. 2022.	30. 06. 2022.	30. 09. 2022.	31. 12. 2022.
Depoziti lica koja nemaju pravo na isplatu	384.525	388.947	370.926	415.774	415.847
UKUPNI DEPOZITI	4.208.100	4.286.752	4.469.522	4.971.978	5.230.196
% učešća u depozitima	9,14	9,07	8,30	8,36	7,95

*Izvor: mjesečni izvještaji kreditnih institucija

Na dan 31.12.2022. godine ova kategorija depozita čini 7,95% ukupnih depozita. Učešće ove kategorije depozita u ukupnim depozitima je smanjeno u odnosu na 31.12.2021. godine kada je iznosilo 9,14% ukupnih depozita.

Depoziti državnih organa i organizacija imaju najveće učešće u strukturi depozita lica koja nemaju pravo na isplatu garantovanih depozita (57,65%). Učešće depozita investicionih fondova i društava za upravljanje investicionim fondovima iznosi 11,53%.

Učešće depozita finansijskih institucija u ovoj kategoriji depozita iznosi 7,64%, dok učešće depozita pravnih lica koja se bave poslovima osiguranja iznosi 5,06%, a depoziti pravnih lica koja direktno ili indirektno učestvuju sa 10% ili više u kapitalu ili glasačkim pravima u kreditnoj instituciji iznosi 11,73%.

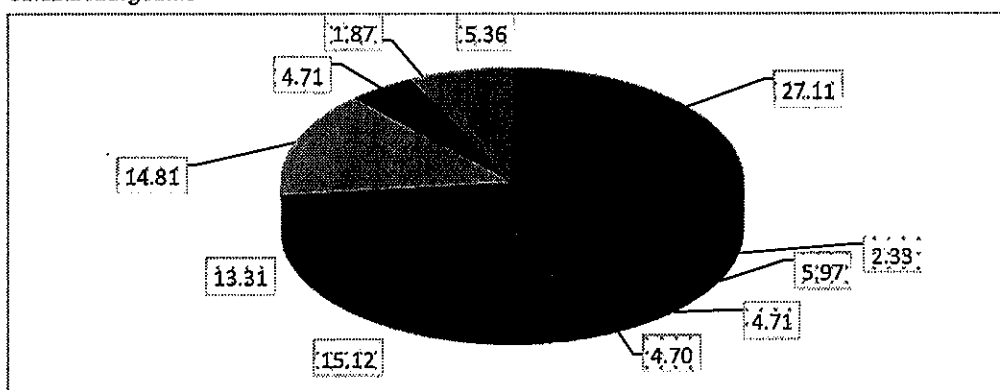
Procentualno povećanje depozita lica koja nemaju pravo na isplatu garantovanog depozita (8,15%) na kraju 2022. godine u odnosu na kraj 2021. godine je u najvećoj mjeri rezultat sljedećih promjena:

- depoziti državnih organa i organizacija i organi i organizacije opštine, drugog oblika lokalne samouprave (povećanje za 32,49% odnosno 58,8 miliona €);
- depoziti lica koja direktno ili indirektno učestvuju sa 10% (povećanje za 65,09% odnosno 12,2 miliona €);
- depoziti pravnih lica koja se bave poslovima osiguranja i reosiguranja (povećanje za 41,29% odnosno 6,2 miliona €)
- depoziti investicionih fondova i društava za upravljanje investicionim fondovima (smanjenje za 27,00% odnosno 21 milion €);
- depoziti matičnih, povezanih i zavisnih društava sa kreditnom institucijom, (smanjenje za 65,60% odnosno 9,5miliona €)

Ostale kategorije depozita lica koja nemaju pravo na isplatu garantovanog depozita nijesu imale značajnije promjene na kraju ovog izvještajnog perioda u odnosu na prethodni izvještajni period.

Grafik 4.

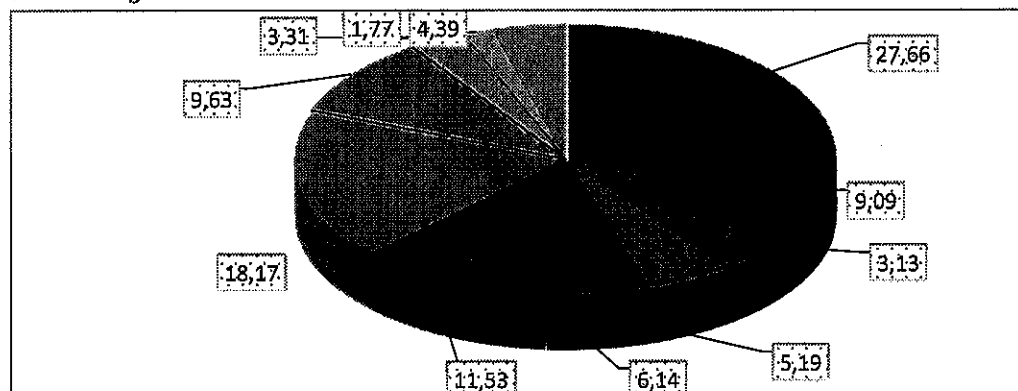
Depoziti lica koja nemaju pravo na isplatu garantovanog depozita po kreditnim institucijama na dan 31.12.2021. godine

*Izvor: mjesečni izvještaji kreditnih institucija

Grafik 5.

Depoziti lica koja nemaju pravo na isplatu garantovanog depozita po kreditnim institucijama na dan 31.12.2022. godine

*Izvor: mjesečni izvještaji kreditnih institucija

Kretanje kategorije depozita deponenata koji nemaju pravo na isplatu garantovanog depozita nema direktnog uticaja na sistem zaštite depozita, ali neophodno je pratiti njihova kretanja sa stanovišta odnosa ukupnih i garantovanih depozita.

2.3 Depoziti lica koja imaju pravo na isplatu garantovanog depozita

Svi deponenti čiji depoziti nijesu isključeni u smislu člana 6 stav 2 tačke 1-19 Zakona imaju pravo na isplatu garantovanog depozita (Tabela 3).

Depoziti lica koja imaju pravo na isplatu garantovanog depozita, odnosno, ukupni depoziti fizičkih i pravnih lica koja se uključuju u sistem zaštite depozita na 31.12.2022. godine iznose 4.814.348.184€, dok su na 31.12.2021. godine iznosili 3.823.575.016€.

Depoziti lica koja imaju pravo na isplatu garantovanog depozita su tokom izvještajnog perioda imali rastući trend, kvartalno prikazano (prvi kvartal 1,94%; drugi kvartal 5,15%; treći kvartal 11,16% i četvrti kvartal 5,67%), tako da su ovi depoziti na kraju 2022. godine zabilježili rast od 25,91% u odnosu na kraj 2021. godine.

Tabela 3.

Depoziti lica koja imaju pravo na isplatu garantovanog depozita (u 000 €)

	UKUPNO	Fizička lica	Pravna lica	FL u % (2/1)	PL u % (3/1)
	1	2	3	4	5
31.12.2021.	3.823.575	2.142.497	1.681.078	56,03	43,97
31.03.2022.	3.898.739	2.125.055	1.773.684	54,51	45,49
30.06.2022.	4.098.596	2.263.151	1.835.445	55,22	44,78
30.09.2022.	4.419.486	2.344.483	2.075.003	53,05	46,95
31.12.2022.	4.814.348	2.648.106	2.166.243	55,00	45,00
31.12.22. / 31.12.21.	25,91	23,60	28,86		
31.12.22. - 31.12.21.	990.773	505.609	485.164		

*Izvor: mjesečni izvještaji kreditnih institucija

U strukturi depozita lica koja imaju pravo na isplatu garantovanog depozita (koji iznose 92,05% ukupnih depozita) dominiraju depoziti fizičkih lica. Na depozite fizičkih lica odnosi se 55%, dok depoziti pravnih lica čine 45% depozita lica koja imaju pravo na isplatu garantovanog depozita.

Struktura ovih depozita na kraju 2022. godine nije značajnije promijenjena u odnosu na kraj 2021. godine. Obije kategorije depozita u posmatranom izvještajnom periodu zabilježile su neznatne promjene.

Broj deponenata koja imaju pravo na isplatu garantovanog depozita na 31.12.2022. godine iznosi 771.818.

Tabela 3.1.
Broj deponenata koji imaju pravo na isplatu garantovanog depozita

	UKUPNO	Fizička lica	Pravna lica	FL u % (2/1)	PL u % (3/1)
	1	2	3	4	5
31.12.2021	715.937	649.374	66.563	90,70	9,30
31.03.2022	693.663	626.625	67.038	90,34	9,66
30.06.2022	717.432	648.918	68.514	90,45	9,55
30.09.2022	700.649	632.835	67.814	90,32	9,68
31.12.2022	771.818	702.536	69.282	91,02	8,98
31.12.22. / 31.12.21.	7,81	8,19	4,08		
31.12.22. - 31.12.21.	55.881	53.162	2.719		

*Izvor: mjesečni izvještaji kreditnih institucija

U strukturi depozita lica koja imaju pravo na isplatu garantovanog depozita, depoziti rezidenata čine 57,5% (49,5% depoziti fizičkih lica - rezidenti koji imaju pravo na isplatu i 50,5% depoziti pravnih lica - rezidenti koji imaju pravo na isplatu). Na nerezidente se odnosi 42,5% (62,4% depoziti fizičkih lica- nerezidenti koji imaju pravo na isplatu i 37,6% depoziti pravnih lica - nerezidenti koji imaju pravo na isplatu).

Tabela 3.1.1
Struktura depozita lica koja imaju pravo na isplatu garantovanog depozita (u 000 €) rezidenti/nerezidenti

	DEPOZITA LICA KOJA IMAJU PRAVO NA ISPLATU u 000 €				
	UKUPNO	Rezidenti	Nerezidenti	Rezidenti	Nerezidenti
	1	2	3	%	%
31/12/2021	3.823.575	2.686.606	1.136.969	70,26	29,74
31.03.2022	3.898.739	2.732.352	1.166.387	70,08	29,92
30.06.2022	4.098.696	2.831.522	1.267.074	69,09	30,91
30.09.2022	4.419.486	3.017.483	1.402.003	68,26	31,72
31/12/2022	4.814.348	2.768.471	2.045.877	57,50	42,50
31.12.22. / 31.12.21.	25,91	3,05	79,94		
31.12.22. - 31.12.21.	990.773	81.865	908.908		

Od ukupnog broja deponenata koji imaju pravo na isplatu garantovanog depozita njih 51.308 imaju dospjele obaveze prema kreditnoj instituciji veće od depozita (ovim deponentima ne bi bio isplaćen garantovani depozit, već bi se njihov depozit kompenzovao sa dospjelim obavezama prema kreditnoj instituciji). U tabeli 3.2. kolona 1 dat je broj deponenata koji imaju depozit veći od dospjelih obaveza prema kreditnoj instituciji, odnosno broj deponenata kojima bi, u slučaju hipotetičkog nastupanja zaštićenog slučaja u svim kreditnim institucijama, Fond izvršio isplatu garantovanih depozita (735.601 deponenata).

Tabela 3.2.
Broj deponenata koji imaju depozit¹ veći od dospjelih obaveza prema kreditnoj instituciji i bio bi im isplaćen garantovani depozit

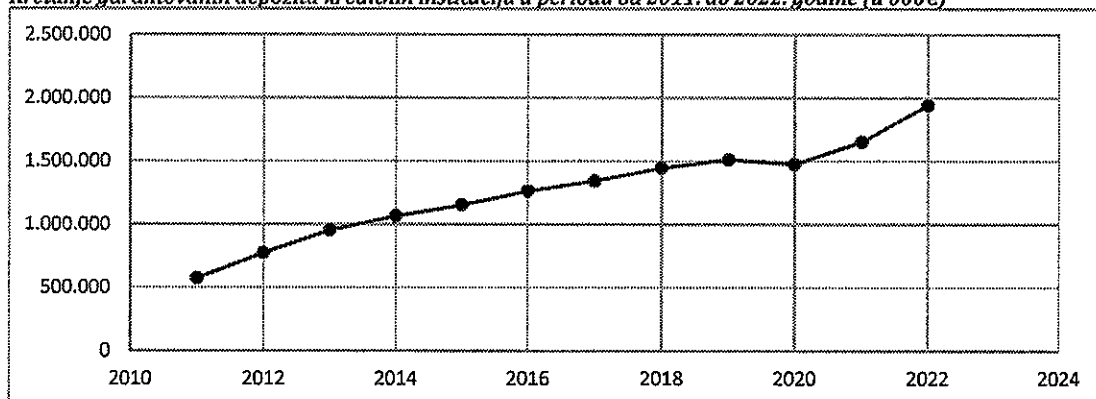
	UKUPNO	Fizička lica	Pravna lica	FL u % (2/1)	PL u % (3/1)
	1	2	3	4	5
31.12.2021.	666.218	602.243	63.975	90,40	9,60
31.03.2022.	654.506	589.837	64.669	90,12	9,88
30.06.2022.	672.912	606.688	66.224	90,16	9,84
30.09.2022.	697.008	629.703	67.305	90,34	9,66
31.12.2022.	735.601	667.827	67.774	90,79	9,21
31.12.22. / 31.12.21.	1,10	1,11	1,06		
31.12.22. - 31.12.21.	69.383	65.584	3.799		

*Izvor: mjesečni izvještaji kreditnih institucija

2.4 Garantovani depoziti

Garantovani depoziti na dan 31.12.2022. godine iznose 1.941.506.339 €, dok su na dan 31.12.2021. godine iznosili 1.651.383.821 €. **U odnosu na kraj prethodne godine ova kategorija depozita je zabilježila rast od 17,57%.** Na dan 31.12.2022. godine garantovani depoziti su za 290,1 miliona eura veći od garantovanih depozita na dan 31.12.2021. godine.

Grafik 6. predstavlja trend kretanja garantovanih depozita u periodu od 2011. do 2022. godine.

Grafik 6.
Kretanje garantovanih depozita kreditnih institucija u periodu od 2011. do 2022. godine (u 000€)

*Izvor: mjesečni izvještaji kreditnih institucija

¹ Garantovani depozit utvrđuje se pojedinačno za svakog deponenta, na način što se ukupna sredstva deponenta po svim njegovim depozitima na dan nastanka zaštićenog slučaja, uključujući i dospjelu kamatu, umanje za iznos dospjelih obaveza tog deponenta prema banci (otuda proizilazi razlika u broju deponenata u Tabeli 3.2. i Tabeli 3.1., jer jedan broj deponenata ima veće dospjele obaveze od depozita).

Skupština Crne Gore je dana 2. decembra 2019. godine usvojila Zakon o zaštiti depozita ("Službeni list Crne Gore", br. 072/19 od 26.12.2019), koji je stupio na snagu 3. januara 2020. godine.

Depoziti koji predstavljaju privremeni visoki saldo zaštićeni su u dodatnom iznosu do 30.000€, šest mjeseci nakon knjiženja ili od trenutka kada ti depoziti postanu pravno prenosivi.

Od dana stupanja na snagu novog zakona do pristupanja Crne Gore EU, Fond nastavlja da obračunava i vrši isplatu garantovanog depozita do iznosa od 50.000€ po deponentu, po kreditnoj instituciji. Danom pristupanja Crne Gore EU, nivo zaštite se uspostavlja na nivou od 100.000 €.

Garantovani depoziti lica koja imaju pravo na isplatu garantovanog depozita su tokom izvještajnog perioda imali neznatni pad u prvom kvartalu (2,07%) a rastući trend u ostatku godine, kvartalno prikazano (drugi kvartal 6,08%; treći kvartal 8,81% i četvrti kvartal 4,02%).

Na dan 31.12.2021. godine garantovani depoziti učestvovali su 43,19% u zaštićenim depozitima, a na dan 31.12.2022. godine 40,33%. Njihovo učešće u ukupnim depozitima na 31.12.2021. godine iznosilo je 39,24% dok na 31.12.2022. godine iznosi 37,12%.

Tabela 4.

Učešće garantovanih depozita u zaštićenim depozitima u 2022. godini (u 000 €)

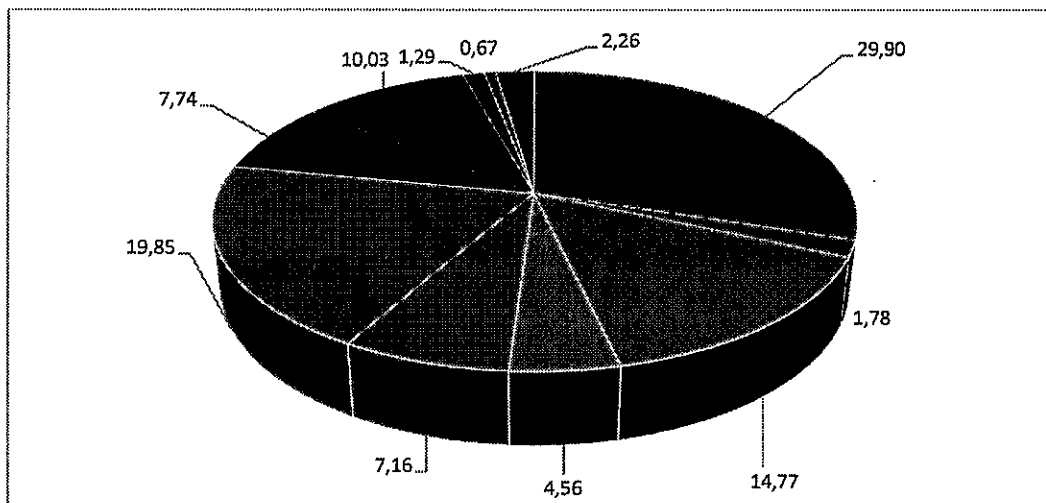
	31.12.2021	31.03.2022	30.06.2022	30.09.2022	31.12.2022
GARANTOVANI DEPOZITI	1.651.384	1.617.139	1.715.399	1.866.509	1.941.506
ZASTIĆENI DEPOZITI	3.823.575	3.897.805	4.098.596	4.556.204	4.814.348
UČESĆE GD* u ZD**	43,19%	41,49%	41,85%	40,97%	40,33%

*Izvor: mjesečni izvještaji kreditnih institucija ; *Garantovani depoziti = GD; **Zaštićeni depoziti = ZD

U toku izvještajnog perioda struktura garantovanih depozita po kreditnim institucijama na kraju 2022. godine se nije značajnije promijenila u odnosu na strukturu 2021. godine

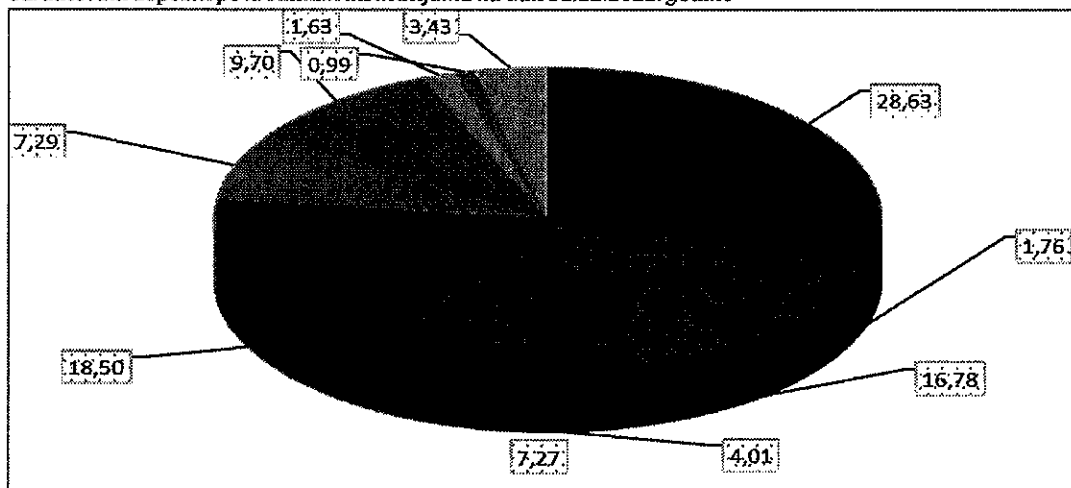
Grafik 7.

Garantovani depoziti po kreditnim institucijama na dan 31.12.2021. godine

Grafik 7-a.

Garantovani depoziti po kreditnim institucijama na dan 31.12.2022. godine

*Izvor: mjesečni izvještaji kreditnih institucija

Kod dvije kreditne institucije nalazi se 47,14% ukupnih garantovanih depozita, što predstavlja neznatno smanjenje u odnosu na kraj 2021. godine, kada se kod ove dvije kreditne institucije nalazilo 49,75% ukupnih garantovanih depozita.

Kod kreditne institucije sa najvećim garantovanim depozitima neznatno je smanjen procenat učešća u ukupnim garantovanim depozitima sa 29,90% na 28,63%. Kod druge kreditne institucije po veličini garantovanih depozita procenat učešća u ukupnim garantovanim depozitima se smanjio sa 19,85% na 18,50%.

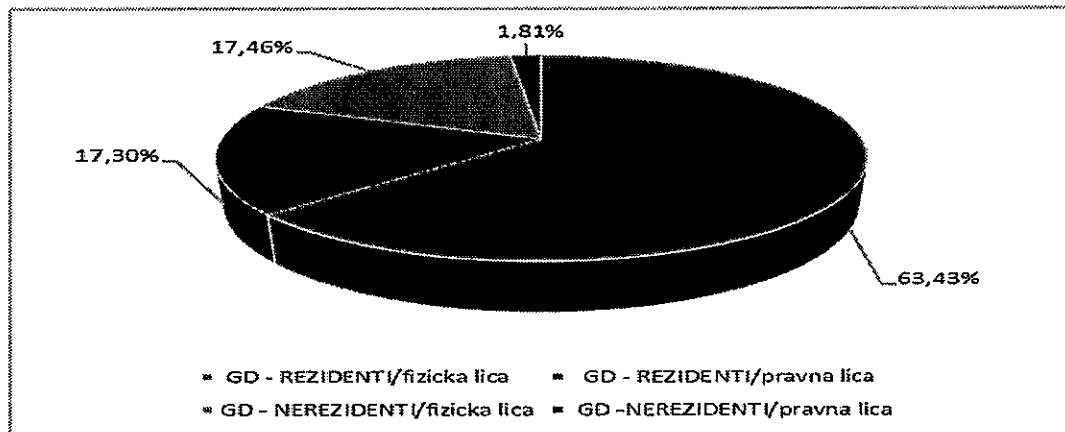
Na kraju izvještajnog perioda dvije kreditne institucije, kod kojih se nalazi 38,53% ukupnih depozita, imaju 47,14% garantovanih depozita.

Sa aspekta strukture garantovanih depozita po kategoriji rezidenti - nerezidenti, depoziti rezidenata-fizička lica čine 63,43%, depoziti rezidenta-pravnih lica 17,30%, depoziti nerezidenata-fizička lica 17,46% i nerezidenti-pravna lica 1,81% ukupnih garantovanih depozita.

Grafikon 7-b

Garantovani depoziti – rezidenti-/nerezidenti za fizička i pravna lica na 31. 12. 2022. godine

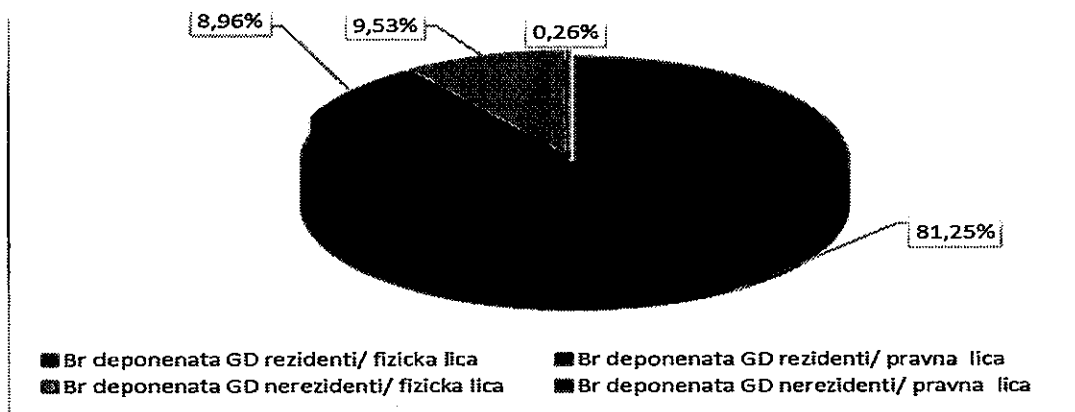

Sa aspekta strukture po kategoriji rezidenti - nerezidenti, u grafikonu 7-c predstavljen procenat učešća broja deponenata.

Broj deponenata rezidenti-fizička lica čine 81,25%, broj deponenata rezideni-pravna lica 8,96%, broj deponenata nerezidenti-fizička lica 9,53% i broj deponenata nerezidenti-pravna lica 0,26% ukupnih garantovanih depozita.

Grafikon 7-c

Broj deponenata garantovanih depozita – rezidenti-/nerezidenti za fizička i pravna lica na 31. 12. 2022. godine

Tabela 4.1.
Garantovani depoziti (fizička i pravna lica) u 000 €.

	UKUPNO	Fizička lica	Pravna lica	FL u % (2/1)	PL u % (3/1)
	1	2	3	4	5
31.12.2021.	1.651.384	1.344.454	306.929	81,41	18,59
31.03.2022.	1.617.139	1.315.251	301.887	81,33	18,67
30.06.2022.	1.715.399	1.385.361	330.037	80,76	19,24
30.09.2022.	1.866.509	1.489.893	376.616	79,82	20,18
31.12.2022.	1.941.506	1.570.599	370.907	80,90	19,10
31.12.22. / 31.12.21.	17,57	16,82	20,84		
31.12.22. - 31.12.21.	290.123	226.145	63.978		

*Izvor: mjesečni izvještaji kreditnih institucija

U odnosu na 31.12.2021. godine garantovani depoziti na dan 31.12.2022. godine su povećani za 17,57% (fizičkih lica 16,82%, a pravnih lica 20,84%).

Tabela 4.2.
Broj deponenata koji imaju pravo na isplatu nakon odbijanja dospjelih obaveza prema banci, broj deponenata kojima bi bio isplaćen garantovani depozit

	UKUPNO	Fizička lica	Pravna lica
31.12.2021.	666.218	602.248	63.975
31.03.2022.	654.506	589.837	64.669
30.06.2022.	672.912	606.688	66.224
30.09.2022.	697.008	629.703	67.305
31.12.2022.	735.601	667.827	67.774
31.12.22. / 31.12.21.	1,10	1,11	1,06
31.12.22. - 31.12.21.	69.383	65.584	3.799

Na dan 31.12.2022. godine, broj deponenata, nakon oduzimanja dospjelih obaveza, koji imaju garantovani depozit iznosi 735.601, što čini 95,30% ukupnog broja deponenata koji imaju pravo na isplatu garantovanog depozita (771.818). U ukupnom broju deponenata veliko učešće ima broj deponenta sa depozitom ≤ 5 eura (35,52% su deponenti sa depozitom ≤ 5 eura).

Broj deponenata koji imaju garantovani depozit ≤ 50.000 eura na kraju 2022. godine iznosi 723.128, što čini 98,30% ukupnog broja deponenata koji imaju garantovani depozit (735.601). Deponenti koji imaju garantovani depozit ≤ 50.000 eura čine 67,87% ukupnih garantovanih depozita (1.317.856.339€) sa sljedećom strukturom: 1.134.299.450€ fizičkih lica ili 98,69% ukupnog broja deponenata fizičkih lica

koja imaju pravo na isplatu garantovanog depozita, odnosno 183.556.889€ pravnih lica ili 94,47% ukupnog broja deponenata pravnih lica koja imaju pravo na isplatu garantovanog depozita.

Broj deponenata koji imaju garantovani depozit > 50.000 eura iznosi 12.473, što čini 1,69% ukupnog broja deponenata koji imaju garantovani depozit. Deponenti koji imaju garantovani depozit > 50.000 eura čine 32,12% ukupnih garantovanih depozita (623.650.000€) sa sledećom strukturom: 8.726 fizičkih lica (ili 1,30% ukupnog broja deponenata fizičkih lica koji imaju garantovani depozit) i 3.747 pravnih lica (ili 5,53% ukupnog broja deponenata pravnih lica koja imaju garantovani depozit).

Tabela 4.3.

Garantovani depoziti (fizička i pravna lica)

	Stanje na dan: 31.12.2022.	Iznos (u €)	Broj deponenata	Dospjele obaveze	Saldo	Broj deponenata koji imaju garantovani depozit	% pokrivena deponenata GD ≤ 50.000€
		A	B	C	D	E	
1	Depoziti lica koja imaju pravo na isplatu garantovanog depozita (pravna i fizička = 1 + 3)	4.814.345.579	786.909	25.895.682	4.795.032.112	735.601	
1	Depoziti fizičkih lica koja imaju pravo na isplatu garantovanog depozita	2.648.104.952	717.563	9.219.586	2.645.968.598	667.827	
	≤5.000€	273.222	273.667	1.063.238	245.262	246.286	
1a	>5 ≤50.000€	1.135.694.687	435.162	5.493.442	1.134.054.189	412.815	98,84
1b	>50.000 ≤100.000€	360.084.361	5.429	85.898	359.753.964	5.422	
1c	>100.000€	1.152.052.682	3.305	2.577.008	1.151.915.184	3.304	
	GARANTOVANI DEPOZITI FIZIČKIH LICA				1.570.599.450	667.827	
3	Depoziti pravnih lica koja imaju pravo na isplatu garantovanog depozita	2.166.239.627	69.346	16.676.096	2.149.063.514	67.774	
	≤5€	98.514	15.690	463.751	15.908	14.981	
3a	>5 ≤50.000€	184.048.499	49.910	4.083.442	183.540.981	49.046	95,26
3b	>50.000 ≤100.000€	99.088.085	1.408	1.213.045	98.895.287	1.412	
3c	>100.000€	1.883.004.529	2.338	10.915.858	1.866.611.338	2.335	
	GARANTOVANI DEPOZITI PRAVNIH LICA				370.906.889	67.774	
5	GARANTOVANI DEPOZITI (2+4)				1.941.506.339	735.601	98,49

*Izvor: mjesečni izvještaji kreditnih institucija

Ukupni depoziti lica koja imaju pravo na isplatu garantovanog depozita (zaštićeni depoziti) nakon odbijanja dospjelih obaveza na dan 31.12.2022. godine iznose 4.795.032.112 €, od čega se na zaštićene depozite fizičkih lica odnosi 2.645.968.598 € ili 55,18%, dok se na zaštićene depozite pravnih lica odnosi 2.149.063.514 € ili 44,82%. Ukupni garantovani depoziti čine 40,33% ukupnih zaštićenih depozita.

Ukupni garantovani depoziti fizičkih lica iznose 1.570.599.450€ ili 80,89% ukupnih garantovanih depozita (32,75% ukupno zaštićenih depozita).

Broj deponenata fizičkih lica koji imaju depozit ≤50.000 eura je 659.101 i njihovi depoziti iznose 1.134.299.450€, ili 72,28% ukupnih garantovanih depozita fizičkih lica (42,87% ukupnih zaštićenih depozita fizičkih lica).

Broj deponenata fizičkih lica koji imaju depozit veći od 50.000 eura, a imaju pravo na isplatu garantovanog depozita, iznosi 8.726 i njima bi u slučaju nastupanja zaštićenog slučaja bilo isplaćeno 436.300.000€ ili 27,78% ukupnih garantovanih depozita fizičkih lica (16,50% ukupnih zaštićenih depozita fizičkih lica).

Ukupni garantovani depoziti pravnih lica iznose 370.906.889€ ili 19,10% ukupnih garantovanih depozita (7,73% ukupno zaštićenih depozita).

Broj deponenata pravnih lica koji imaju depozit ≤50.000 eura je 64.027 i njihovi garantovani depoziti iznose 183.556.889€ ili 49,49% ukupnih garantovanih depozita pravnih lica (8,71% ukupnih zaštićenih depozita pravnih lica).

Broj deponenata pravnih lica koji imaju depozit veći od 50.000 eura, a imaju pravo na isplatu garantovanog depozita, iznosi 3.747 i njima bi, u slučaju nastupanja zaštićenog slučaja bilo isplaćeno 187.350.000€ ili 51,51% ukupnih garantovanih depozita pravnih lica (9,03% ukupnih zaštićenih depozita pravnih lica).

Kako je sistem osiguranja depozita u osnovi koncipiran da zaštiti male, nesofisticirane deponente (deponenti koji nemaju ili imaju veoma skromna saznanja o upravljanju finansijskim sredstvima), to je ovako visok obuhvat broja deponenata (98,49%), kojima bi u potpunosti bili isplaćeni depoziti, pokazatelj da je i visina garantovanog depozita od 50.000 eura dobro koncipirana i da je u skladu sa ekonomskom snagom deponenata.

U skladu sa Direktivom 2014/49/EU, obavezan nivo garantovanih depozita za zemlje članice EU je 100.000€. S obzirom da je, procenat pokrivenosti broja deponenata u našem sistemu osiguranja depozita veoma visok, smatramo da je opravdano da se iznos garantovanog depozita zadrži na nivou od 50.000€ sve do pristupanja Crne Gore EU, kako je i definisano Zakonom.

Prosječan iznos garantovanog depozita je pokazatelj koji se koristi za procjenu adekvatnosti nivoa garantovanog depozita ².

Tabela 4.4.
Prosječan iznos garantovanog depozita

Prosječan iznos garantovanog depozita			
	31.12.2021.	31.12.2022.	povećanje
Pravna lica	4.798	5.473	14,07%
Fizička lica	2.232	2.352	5,35%
UKUPNO	2.747	2.63	6,48%

² Uzimajući u obzir da u ukupnom broju deponenata veliko učešće ima broj deponenata sa depozitom ≤ 5 € (36,45%), odnosno 261.267 deponenata imaju pravo na 261.170 garantovanog depozita (prosjek po deponentu 0,99 €), isključujući ovu kategoriju deponenata prosječan iznos tako obračunatog garantovanog depozita na 31.12.2022. godine bi iznosio 4,093 € što bi hipotetički bilo za 55,57% više od obračunatog prosječnog garantovanog depozita (2,639 €).

**IZLOŽENOST FONDA PREMA
KREDITNIM INSTITUCIJAMA**

3

3. Izloženost Fonda prema kreditnim institucijama

Ukupna izloženost Fonda prema kreditnim institucijama predstavlja se koeficijentom pokrivenosti (Coverage ratio), odnosom sredstava Fonda prema ukupnim obavezama Fonda za slučaj hipotetičkog nastupanja zaštićenog slučaja u svim kreditnim institucijama (sredstva Fonda/ukupni garantovani depoziti).

Sredstva Fonda na 31.12.2022. godine iznose 142.156.433€, dok garantovani depoziti na 31.12.2022. godine iznose 1.941.506.339€.

Koeficijent pokrivenosti (Coverage ratio) je međunarodno priznat koeficijent za mjerenje i iskazivanje stepena pokrivenosti garantovanih depozita. Pokrivenost garantovanih depozita sredstvima Fonda na ukupnom nivou na 31.12.2022. godine iznosi 7,32% (za garantovani depozit ≤50.000 eura), dok je u prethodnoj godini pokrivenost garantovanih depozita sredstvima Fonda iznosila 7,11%.

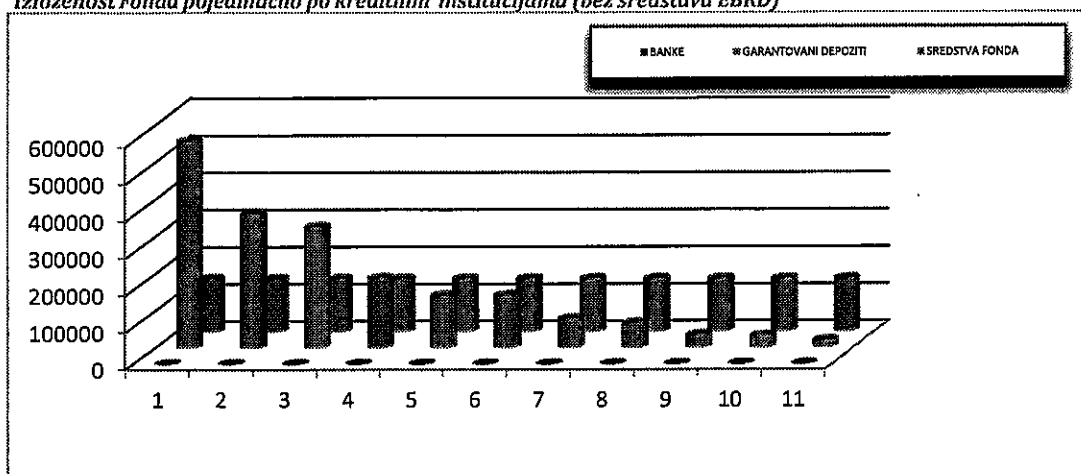
Izloženost Fonda prema pojedinim kreditnim institucijama (odnos sredstava Fonda prema garantovanim depozitima kod pojedine kreditne institucije – pokrivenost garantovanih depozita po kreditnim institucijama) na dan 31.12.2022. godine dat je u Tabeli 5 i Grafiku 8.

Tabela 5.
Procenat pokrivenosti garantovanih depozita sredstvima Fonda (u 000 €)

KREDITNE INSTITUCIJE	GARANTOVANI DEPOZITI	SREDSTVA FONDA	procenat pokrivača 1 (%)	Sredstva Fonda sa sredstvima EBRD	Procenat pokrivača 2 (%)	Nedostajuća sredstva 1	Nedostajuća sredstva 2
1	2	3	4	5	6	7	8
1	555.888	142.156	25,57	192.156	34,57	-413.732	-363.732
2	359.270	142.156	39,57	192.156	53,49	-217.113	-167.114
3	325.780	142.156	43,64	192.156	58,98	-183.624	-133.624
4	188.393	142.156	75,46	192.156	102,00	-46.237	
5	141.502	142.156	100,46	192.156	135,80		
6	141.220	142.156	100,66	192.156	136,07		
7	77.866	142.156	182,56	192.156	246,78		
8	66.628	142.156	213,36	192.156	288,40		
9	34.238	142.156	415,20	192.156	561,24		
10	31.569	142.156	450,30	192.156	608,68		
11	19.151	142.156	742,28	192.156	1.003,36		
UKUPNO	1.941.506	142.156	7,32	192.156	9,90		

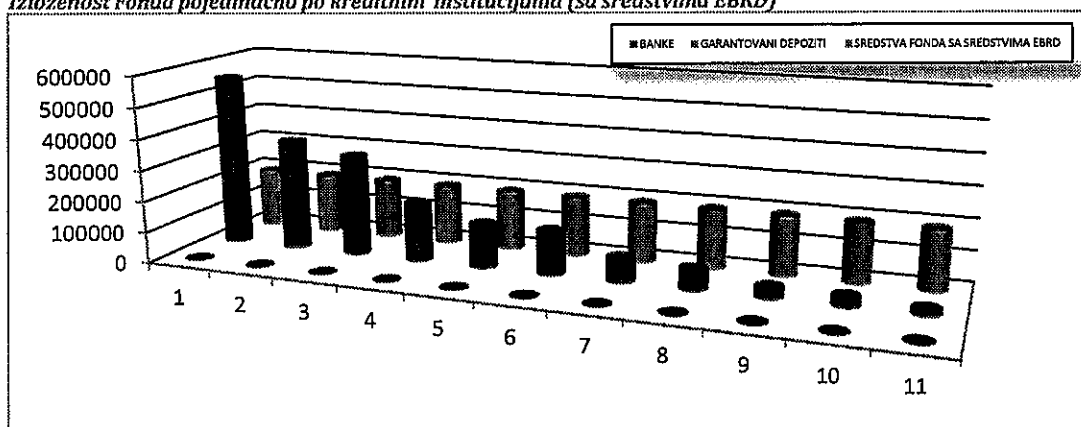
*Izvor: mjesečni izvještaji kreditnih institucija i knjigovodstvo Fonda

Grafik 8.
Izloženost Fonda pojedinačno po kreditnim institucijama (bez sredstava EBRD)

*Izvor: mjesečni izvještaji kreditnih institucija i knjigovodstvo Fonda

Grafik 8.1.
Izloženost Fonda pojedinačno po kreditnim institucijama (sa sredstvima EBRD)

*Izvor: mjesečni izvještaji kreditnih institucija i knjigovodstvo Fonda

U slučaju nastupanja zaštićenog slučaja, pojedinačno u jednoj od 8 kreditnih institucija, sredstva Fonda i sredstva obezbijeđena kroz Ugovor o „Stand by“ aranžmanu sa EBRD (aranžman do 2025. godine) bila bi dovoljna za isplatu garantovanih depozita za sve deponente kod bilo koje od navedenih 8 kreditnih institucija (predstavljeno u Tabeli 5, kolona *„nedostajuća sredstva 2“*).

Fond bi nedostajuća sredstva obezbijedio iz dodatnih izvora na jedan od načina predviđen Zakonom (naplatom vanredne premije; uzimanjem pozajmice iz budžeta Crne Gore; uzimanjem kredita od stranih banaka i finansijskih institucija i izdavanjem hartija od vrijednosti, ili kombinacijom dva ili više navedenih mogućih izvora).

U skladu sa Zakonom ciljani iznos je najmanje 10% garantovanih depozita. Kada sredstva Fonda dostignu nivo od 10% garantovanih depozita, UO Fonda dužan je da donese odluku o smanjenju redovne premije, odnosno o privremenom obustavljanju naplate redovne premije.

Ako se sredstva Fonda smanje na manje od 6% iznosa ukupnih garantovanih depozita svih kreditnih institucija, redovna premija će se odrediti na način da se minimalni ciljani nivo može dostići u roku od šest godina.

U cilju očuvanja stabilnosti bankarskog sistema i zaštite deponenata novim Zakonom uspostavljena je mogućnost da se sredstva Fonda koriste u postupku sanacije kreditne institucije.

Fond je u julu 2020. godine sklopio Ugovor o korišćenju sredstava „Stand by“ aranžmana sa EBRD, kojim se za potrebe isplate garantovanih depozita može koristiti 50 miliona eura u narednih pet godina. Sa ovim sredstvima koja, kroz Ugovor o „Stand by“ aranžmanu, EBRD stavlja na raspolaganje Fondu (samo u slučaju nedostatka sredstava za isplatu garantovanih depozita kod nastanka zaštićenog slučaja u nekoj od kreditnih institucija), koeficijent pokrića iznosi 9,90% (Tabela 6).

Tabela 6.
Koeficijent pokrivenosti garantovanih depozita u sistemu

Garantovani depoziti 31. 12. 2022.	Sredstva Fonda 31. 12. 2022.	% pokrivenosti garantovanih depozita
1	2	2/1
1.941.506.339	142.156.433 ³	7,32%
1.941.506.339	192.156.433 ⁴	9,90%

*Izvor: mjesečni izvještaji kreditnih institucija i knjigovodstvo Fonda

³ Sredstva Fonda (od premija, donacija, povraćaja iz stečajne mase i prihoda od poslovanja Fonda).

⁴ Sredstva Fonda uvećana za sredstva obezbijeđena kroz kredit sa EBRD (50 miliona eura).

**AKTIVNOSTI FONDA
U 2022.GODINI**

4

AKTIVNOSTI FONDA U 2022. GODINI

4.1. Opšte napomene

Aktivnosti Fonda sprovedene u toku 2022. godine realizovane su sa osvrtom na:

- Primjenu Metodologije za obračun premije na bazi rizika pojedinačne kreditne institucije (blagovremena naplata premije od strane kreditnih institucija);
- Aktivnosti na realizaciji projekta „Jačanje prakse upravljanja imovinom i investicijama Fonda za zaštitu depozita“ što podrazumijeva primjenu nove Politike investiranja i Investicione strategije sa pretećim aktima i metodologijama kao i izbor respektabilnog “asset managera i/ili CBCG” u cilju unaprijeđenja investicionog kapaciteta i upravljanja rizicima Fonda traženjem novih mogućnosti za plasman sredstava;
- Realizaciju isplate preostalog iznosa garantovanih depozita deponentima kreditnih institucija u stečaju;
- Sprovođenje stres-testa – testiranje softvera za isplatu garantovanih depozita na realnim podacima kreditnih institucija;
- Ispunjavanje obaveza prema “Stand-by” aranžmanu sa EBRD-om;
- Usaglašavanje propisa sa Direktivama EU u oblasti osiguranja depozita

Pored navedenih aktivnosti Fonda, u izvještajnom periodu realizovani su, u skladu sa Programom rada Fonda za 2022. godinu, i ostali planirani ciljevi i zadaci.

Fond nastavlja sprovođenje Plana integriteta koji predstavlja skup mjera pravne i faktičke prirode kojima se sprečavaju i otklanjaju mogući i stvarni rizici koji mogu uticati na zakonito, efikasno, ekonomično, efektivno i profesionalno funkcionisanje Fonda i pogodovati nastanku i razvoju korupcije i ostalih zloupotreba.

Sa EBRD-om je, u julu 2020. godine, zaključen Ugovor o donaciji, kojim se obezbjeđuje finansiranje tehničke pomoći Fondu za realizaciju projekta „Jačanje prakse upravljanja imovinom i investicijama Fonda za zaštitu depozita“. Za realizaciju ovog projekta zaključen je ugovor sa izabranim konsultantom, konzorcijumom konsultanata koji predvodi PricewaterhouseCoopers Consulting d.o.o. Beograd. Cilj ovog projekta je izrada nove Politike investiranja i Investicione strategije Fonda kako bi se unaprijedio investicioni kapacitet i upravljanje rizicima Fonda traženjem novih mogućnosti za plasman sredstava.

U prvom kvartalu 2022. godine, usvojeni su novi dokumenti Fonda – Politika investiranja i Investiciona strategija sa pratećim aktima i metodologijama čime je završena jedna faza projekta, a zatim su, u okviru sledeće faze, u decembru 2022. godine upućena pozivna pisma na osam, od strane konsultanta, predloženih adresa renomiranih kompanija u cilju izbora profesionalnog društva za upravljanje imovinom (AMC).

U cilju što bolje i brže dostupnosti informacija o radu Fonda, kontinuirano se nadograđuje web stranica u skladu sa zahtjevima za informisanje deponenata i dobrom praksom.

4.2. Metodologija za obračun premije na bazi rizika pojedine kreditne institucije

Prihodi od premija za zaštitu depozita predstavljaju sredstva koja su kreditne institucije u Crnoj Gori u obavezi da uplate Fondu u skladu sa Zakonom o zaštiti depozita („Sl. list CG“, br. 72/19) na bazi Odluke o visini redovne premije za tekuću godinu.

Prihodi od premija za zaštitu depozita Fonda obezbjeđuju se iz:

- početnih premija;
- redovne premije.

Kreditna institucija kojoj je izdata dozvola za rad od strane CBCG dužna je da, prije početka obavljanja djelatnosti, na račun Fonda uplati početnu premiju u iznosu 50.000€.

Kreditne institucije su dužne da godišnje premije za zaštitu depozita uplaćuju Fondu u ratama tromjesečno, odnosno kroz redovnu premiju, s tim da se početak tromjesečja računa od prvog dana januara, aprila, jula i oktobra tekuće godine.

Osnovicu za obračun redovne premije čini prosjek garantovanih depozita kreditne institucije posljednjeg dana svakog mjeseca u prethodnom tromjesečju.

Odluku o visini redovne premije donosi UO, po pravilu do 15. oktobra tekuće godine za narednu. Kreditne institucije su dužne da redovnu premiju plaćaju početkom tromjesečja za tekuće tromjesečje, najkasnije u roku od osam dana od dana prijema fakture Fonda.

Fond je u toku 2022. godine obračunavao godišnju premiju po Odluci o visini redovne premije za 2022. godinu („Sl. list CG“, br. 121/21) i u skladu sa Metodologijom za obračun premije na bazi rizika pojedine kreditne institucije („Sl. list CG“, br. 129/20), koja je stupila na snagu 01. januara 2021. godine. UO Fonda je u 2021. godini utvrdio godišnji ciljani iznos premije za 2022. godinu na iznos od 18.024.000€ i shodno tome se vršio kvartalni obračun redovne premije za 2022. godinu u iznosu od 4.506.000€.

Fond Metodologijom utvrđuje način obračuna stepena rizičnosti svake pojedine kreditne institucije u sistemu za potrebe obračuna premije za zaštitu depozita. U skladu sa Metodologijom, za obračun redovne premije za 2022. godinu utvrđen je rejting kreditnih institucija za 2021. godinu i kreditne institucije su razvrstane u sedam klasa rizika:

Klasa rizika 1 (jedna kreditna institucija); Klasa rizika 2 (tri kreditne institucije); Klasa rizika 3 (dvije kreditne institucije); Klasa rizika 4 (dvije kreditne institucije); Klasa rizika 5 (dvije kreditne institucija); Klasa rizika 6 (jedna kreditna institucija); Klasa rizika 7 (nijedna kreditna institucija).

Obračun akontativne prve i druge rate redovne premije za 2022. godinu je bio na bazi rejtinga kreditnih institucija, utvrđenog sa podacima na 31. decembar 2020. godine, dok se korekcija treće rate redovne premije (početak jula 2022. godine) obračunavala na bazi

rejtinga utvrđenog sa podacima na 31. decembar 2021. godine i prosjecima koeficijenata na nivou crnogorskog bankarskog sistema za 2021. godinu, dobijenih od CBCG.

Uzimajući u obzir da je Odlukom utvrđen iznos premije, koeficijent prilagođavanja se koristio da bi se prilagodio zbir neprilagođenih, kvartalnih premija svih kreditnih institucija, da dostignu godišnji ciljani iznos od 18.024.000€. Za obračun akontativne prve i druge rate redovne premije za 2021. godinu koeficijent prilagođavanja je iznosio 86,98% i 86,65% dok je sa korekcijom treće rate redovne premije korigovan na iznose 87,64% i 87,30%. Koeficijent prilagođavanja za treću i četvrtu ratu je iznosio 84,60% i 77,70%.

Rejting kreditnih institucija za 2021. godinu, na osnovu podataka iz finansijskih izvještaja kreditnih institucija i podataka koje je dostavila CBCG sa stanjem na dan 31. decembar 2021. godine se: kod dvije kreditne institucije poboljšao se rejting u odnosu na rejting za 2020. godinu, smanjio kod dvije kreditne institucije, a ostao nepromijenjen kod ostalih kreditnih institucija.

4.3 Informacije o toku isplate preostalog iznosa garantovanih depozita deponentima Invest banke Montenegro u stečaju i Atlas banke u stečaju

Obaveza Fonda da izvrši isplatu garantovanih depozita nastaje kada CBCG donese rješenje o nedostupnosti depozita ili rješenje o otvaranju stečajnog postupka nad kreditnom institucijom. Fond vrši isplatu garantovanih depozita preko jedne ili više kreditnih institucija koje odabere u postupku koji je regulisan Smjernicama za izbor banke isplatioca. Svake godine, Fond na osnovu navedenih smjernica upućuje dopis kreditnim institucijama za iskazivanje interesa da kod nastanka tzv "zaštićenog slučaja" (stečaja neke kreditne institucije) bude "banke isplatilac", koja bi izvršila isplatu garantovanih depozita. Fond sastavlja listu mogućih kreditnih institucija, od kojih bi se nakon uvođenja stečaja u nekoj od kreditnih institucija izvršio izbor "banke isplatioca".

U 2022. godini, nakon sprovedenog postupka sačinjavanja "uže liste", u značajnoj mjeri su se odazvale kreditne institucije zainteresovane za isplatu garantovanih depozita. Na listi su kreditne institucije, koje su ispunile veoma stroge bonitetne zahtjeve koje Fond postavlja za učešće u isplati.

U toku 2019. godine, CBCG je oduzela dozvolu za rad Invest banci Montenegro AD Podgorica (04.01.2019. god.) i Atlas banci AD Podgorica (05.04.2019. god.).

Isplatu garantovanih depozita deponenata Invest banke Montenegro u stečaju i Atlas banke u stečaju vrše Crnogorska Komercijalna banka a.d. Podgorica i Hipotekarna banka a.d. Podgorica.

INVEST BANKA MONTENEGRO u stečaju

Ukupni depoziti Invest banke Montenegro AD Podgorica-u stečaju iznose 39.867.785,50€ za 2.981 deponenta, **obračunati garantovani depoziti iznose 22.383.240,36€ za 2.732 deponenta.**

Zaključno sa 31.12.2022. godine isplaćeno je ukupno **21.921.830,98 € ili 97,94** od ukupno obračunatog garantovanog depozita, odnosno ukupne obaveze Fonda da isplati

garantovane depozite (u 2022. godini, isplaćeno je ukupno **99.647,58 €** ili 0,44% za 4 deponenta).

Na 31.12.2022. godine iz stečajne mase Invest Banke Montenegro AD u stečaju naplaćeno je ukupno **18.983.240 €** ili 84,81% ukupne obaveze (u 2022. godini povrat iz stečajne mase iznosio je 600.000 €). Za naplatu je ostalo 15,19% ili 3.400.000€.

ATLAS BANKA u stečaju

Ukupni depoziti Atlas banke AD Podgorica-u stečaju iznose 186.510.193,11€ za 93.729 deponenta, **obračunati garantovani depoziti iznose 90.318.393€ za 90.098 deponenta.**

Zaključno sa 31.12.2022. godine isplaćeno je ukupno **83.445.714,73 €** ili **92,39%**, od ukupno obračunatog garantovanog depozita, odnosno ukupne obaveze Fonda da isplati garantovane depozite (u 2022. godini, isplaćeno je ukupno **630.496,85€** ili 0,69% za 74 deponenta).

Na 31.12.2022. godine iz stečajne mase Atlas Banke u stečaju naplaćeno je ukupno **51.000.000€** ili 56,47% ukupne obaveze (u 2022. godini povrat iz stečajne mase iznosio je 6.000.000 €). Za naplatu je ostalo 43,53% ili 33.318.000€.

Što se tiče servisa i kooperativnosti banaka isplatioca, može se i dalje iskazati zadovoljstvo njihovom organizacijom rada i komunikacijom sa Fondom, što je dalo nemjerljive rezultate na očuvanju i povećanju povjerenja deponentata u bankarski sistem.

4.4. Sprovedenje stres-testa – testiranje softvera za isplatu garantovanih depozita na realnim podacima kreditnih institucija

Na osnovu člana 41 stav 1 Zakona za zaštitu depozita ("Službeni list CG" br. 72/19), Fond je u oktobru 2022. godine sproveo testiranje otpornosti sistema zaštite depozita na stres i sposobnosti kreditnih institucija da dostave podatke o deponentima, depozitima i njihovim dospjelim obavezama i mogućnosti da, u slučaju potrebe, preuzmu ulogu banke isplatioca i izvrše isplatu garantovanih depozita.

Testiranje je sprovedeno u skladu sa Uputstvom za potrebe testiranja otpornosti sistema zaštite depozita na stres i sposobnosti kreditnih institucija da dostave podatke i Programom za sprovedenje stres testova.

Program testiranja se donosi za razdoblje od tri godine i obuhvata scenarije intervencije i testna područja. Po Programu za period 2022-2024. godine, u prvoj godini testiranja – 2022. godini, planirano je i sprovedeno testiranje tri kreditne institucije.

Rezultati testiranja su pokazali da testirane kreditne institucije imaju veoma dobre evidencije o deponentima, njihovim depozitima i obavezama i da se kod simuliranog nastanka "zaštićenog slučaja" mogu isti lako preuzeti za potrebe utvrđivanja visine garantovanog depozita. Takođe, kreditne institucije imaju kapacitet da preuzmu funkciju "banke isplatioca" i u kratkom roku započnu isplatu garantovanog depozita. Svrha ovog testiranja je bila višestruka jer su kreditne institucije prilikom testiranja, eliminasale postojeće nedostatke u svojim bazama u cilju usaglašavanja dostavljenih podataka za

potrebe „zaštićenog slučaja” tako da su i, pored velikog obima tekućeg posla, predstavnici kreditnih institucija iskazali zadovoljstvo uspjehom testiranja.

Takođe, zaposleni u Fondu su potvrdili osposobljenost da koristeći softversko rješenje, brzo i efikasno izvrše obračun i počnu isplatu garantovanih depozita.

4.5. Sudski sporovi

Na dan 31. decembra 2022. godine protiv Fonda se vode tri sudska spora ukupne vrijednosti 12.487€. Ishod pomenutih sporova se ne može sa sigurnošću predvidjeti, ali je rukovodstvo Fonda mišljenja da je vjerovatnoća da će spor biti riješen u korist Fonda preko 50%. U skladu sa tim, Fond nije izvršio rezervisanje za potencijalne gubitke po osnovu sudskih sporova.

Takođe, na dan 31. decembra 2022. godine po tužbi Fonda vodi se jedan sudski protiv jedne od banaka - isplatioca koji se odnosi na reklamacije po osnovu isplate garantovanih depozita ukupne vrijednosti 100.000€.

4.6. Investicione aktivnosti u 2022. godini

Investiranje sredstava vrši se u skladu sa Politikom investiranja sredstava Fonda (br. 55-2/2022 od 28.02.2022. godine) sa prevashodnim ciljem očuvanja likvidnosti i sigurnosti kapitala Fonda.

U skladu sa navedenom Politikom investiranja, Fond raspoloživa sredstva može da investira u:

- 1) Hartije od vrijednosti koje je emitovala Crna Gora, država članica EU ili njihove centralne banke ili hartije od vrijednosti za koje garantuje Crna Gora ili država članica EU;
- 2) Hartije od vrijednosti koje je emitovala kreditna institucija, finansijska institucija i/ili država koje nijesu navedene u tački 1 ovog stava, a imaju visoke rejtinge koje im je dodijelila međunarodno priznata rejting agencija;
- 3) Depozite položene u centralnim bankama i stranim kreditnim institucijama s visokim rejtingom koji dodjeljuju međunarodno priznate rejting agencije;
- 4) Ostalu imovinu niskog rizika koja podrazumijeva sljedeće kategorije:
  - o koje ulaze u prvu ili drugu kategoriju iz tabele 1 člana 336 Uredbe o kapitalnim zahtjevima EU,
  - o likvidnu imovinu shodno regulativi CBCG, odnosno shodno zahtjevima nadležnog regulatornog tijela EU,
  - o ESG (environmental, social, governance) hartije od vrijednosti koje emituju zemlje OECD-a,
  - o korpu državnih hartija od vrijednosti koje emituju zemlje OECD-a,
  - o dužničke instrumente koje emituje opština, koji imaju značajno visok koeficijent dobiti u odnosu na rizik ili vrlo nizak rizik koji se mjeri metodama procjene rizika.

U februaru 2022. godine, Fond je investirao raspoloživa sredstva (u okviru iznosa do 40% ukupnih sredstava Fonda shodno važećoj Politici investiranja) u nominalnom iznosu od 1.700.000€ u dužničke dugoročne hartije od vrijednosti – državne euroobveznice, tržišnog simbola MNE-2025, emitovane od strane države Crne Gore, sa ukupnim prinosom po godišnjoj kuponskoj kamatnoj stopi od 3,3750%, što donosi za period do isteka roka dospijeca na koji obveznice glase (do 21.04.2025. godine), prinos u ukupnom iznosu od 229.500€.

Portfolio Fonda, pored navedenih, čine i dužničke dugoročne hartije od vrijednosti, kupljene u prethodnim godinama – državne euroobveznice u nominalnom iznosu od 37.300.000€ - obveznice tržišnog simbola MNE-2025 (22.180.000€) i obveznice tržišnog simbola MNE-2027 (15.120.000€).

Imajući u vidu prethodno, ukupna ulaganja Fonda u državne euroobveznice iznosila su 39.000.000€ u nominalnom iznosu (38.641.737€ po knjigovodstvenoj vrijednosti) sa ukupnim kuponskim prinosom u iznosu od 3.709.463€ po kamatnoj stopi 3,375% za obveznice MNE-2025 i ukupnim kuponskim prinosom u iznosu od 3.042.900€ po kamatnoj stopi 2,875% za obveznice MNE-2027. Njihova vrijednost iskazana je u bilansu stanja po vrijednosti koja se razlikuje od njihove stvarne tržišne vrijednosti, a iz razloga što se navedene hartije drže do isteka roka dospijeca na koji glase.

Prinos po osnovu kupona državnih euroobveznica MNE-2025 isplaćen je u ukupnom iznosu od 805.950 €, odnosno državnih euroobveznica MNE-2027 u iznosu od 434.700€ što zajedno čini ukupni kuponski prinos obveznica u iznosu od 1.240.650€ isplaćen u 2022. godini. Knjigovodstveno obračunati kamatni prihod po osnovu navedenih obveznica u 2022. godini iznosi 1.257.475€ (razlika u iznosu od 16.825 € odnosi se na korekciju nakon primjene diskonta odnosno amortizacije premije po osnovu troška kupovne cijene obveznice).

Pored navedenog, portfolio Fonda obuhvata i ulaganja sredstava iz novembra 2022. godine, u nominalnom iznosu od 7.000.000€ (6.895.420€ po knjigovodstvenoj vrijednosti) u dužničke kratkoročne hartije od vrijednosti – državne zapise, koje je emitovala Crna Gora, po kamatnoj stopi od 3%, na period od 182 dana (104.580,53€ ostvaren ukupni prinos od kamata), bez troškova naknada za učešće na aukciji.

Na bazi navedenog investiranja sredstava u hartije od vrijednosti koje je izdala ili garantuje Crna Gora, u 2022. godini ostvaren je finansijski prihod u iznosu od 1.279.885€ (od čega 1.257.475 € od prinosa po osnovu godišnjeg kupona državnih obveznica i 22.410€ od ostvarenih kamata na kupovinu šestomjesečnih državnih zapisa sa rokom dospijeca u 2023. godini-82.170€).

Investicioni portfolio Fonda na 31.12.2022. godine ukupno iznosi **46.000.000€**, iskazano u nominalnoj vrijednosti što čini 32,36% ukupnih sredstava Fonda angažovanih u crnogorske hartije od vrijednosti.

Strukturu investicionog portfolia Fonda čine u procentualno većoj zastupljenosti državne euroobveznice, tržišnog simbola MNE-2025 (23.880.000€) - 51,9% odnosu na

državne euroobveznice MNE-2027 (15.120.000€) - 32,8%, dok državni zapisi čine 15,21% investicionog portfolia.

S obzirom da se od sredine prvog kvartala izvještajne 2022. godine dešavaju ozbiljni poremećaji na finansijskim tržištima koji za posljedicu imaju gotovo konstantni pad cijena svih hartija od vrijednosti, pa tako i crnogorskih euroobveznica, čiji se najveći pad bilježi od momenta izbijanja ratnih dešavanja u Ukrajini, kada cijene dostižu svoje minimalne vrijednosti, može se konstatovati da navedeno ne proizvodi negativne efekte na finansijske pozicije Fonda jer je intencija da se obveznice drže do isteka roka dospijea na koji glase i tako knjigovodstveno vode u bilansnim evidencijama po nominalnoj vrijednosti.

4.7. Normativno-pravni poslovi

UO Fonda je u toku 2022. godine održao osam sjednica i usvojio sljedeće akte:

- Politiku investiranja sredstava Fonda;
- Investicionu strategiju Fonda;
- Odluku o usvajanju Godišnjeg finansijskog izvještaja Fonda za 2021. godinu (finansijski iskazi Fonda za 2021. godinu urađeni su prema MRS);
- Odluku o visini godišnje premije za 2023. godinu (ciljani nivo premije);
- Finansijski plan Fonda za 2023. godinu;
- Program rada Fonda za 2023. godinu;
- Komunikacionu strategiju Fonda za period 2022-2025. godine i
- Strateški plan Fonda za period 2022-2025. godine.

U toku izvještajne godine UO Fonda je usvojio Godišnji izvještaj o radu Fonda za zaštitu depozita za 2021. godinu koji je dostavljen Skupštini i Vladi Crne Gore na razmatranje, Predsjedniku Crne Gore i CBCG na upoznavanje.

UO Fonda je razmotrio Mišljenje i Izvještaj nezavisnog spoljnog revizora za 2021. godinu. Izvještaj je sačinjen od strane društva za reviziju „BDO” d.o.o. Podgorica. Mišljenje nezavisnog, međunarodno priznatog spoljnog revizora je da „finansijski izvještaji odražavaju realno stanje poslovanja Fonda i da su urađeni prema zakonima CG i MRS-a”.

Pored navedenih izvještaja UO Fonda je razmatrao mjesečne i kvartalne izvještaje o kretanju depozita u bankarskom sistemu, stanju sredstava Fonda, ispunjavanju planiranih aktivnosti i investiranju sredstava.

4.8. Ljudski resursi i edukacija zaposlenih

Sistematizacija poslova i radnih zadataka u Fondu definisana je Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Fondu. Poslovi i zadaci su podijeljeni na: pravne i administrativne poslove, poslove plana i analize, poslove procjene rizika kreditnih institucija, IT poslove, poslove investiranja sredstava i finansijske i računovodstvene poslove.

Stalna intencija Fonda je jačanje njegovih stručnih kapaciteta u dijelu spremnosti i specijalizovanih znanja da se sredstva Fonda investiraju na najbolji mogući način, kroz edukaciju i obuku koju će sprovoditi izabrani asset manager za upravljanje imovinom Fonda i/ili CBCG.

Što se tiče internih kontrola, sa trenutnim brojem zaposlenih nije moguće uspostaviti posebnu jedinicu interne kontrole, pa direktor Fonda putem nadzora "četvoro očiju" vrši internu kontrolu zaposlenih u obavljanju poslova. Fond će u narednom periodu razmotriti mogućnost uspostavljanja unutrašnje revizije njenim obavljanjem od strane jedinice za unutrašnju reviziju drugog subjekta, na osnovu sporazuma, uz prethodnu saglasnost Ministarstva finansija.

S obzirom na značaj i osnovnu svrhu postojanja Fonda, neophodno je kontinuirano ulaganje u unaprjeđenje i nadogradnju softera za isplatu garantovanih depozita, kao i u usavršavanje i nadogradnju znanja kadra iz IT sektora.

Postupci i procedure za korišćenje softvera za isplatu garantovanog depozita detaljno su razrađeni Uputstvom za postupanje zaposlenih kod nastanka "zaštićenog slučaja" što je i primijenjeno kod isplate dvije kreditne institucije u stečaju.

Fond je, vodeći računa o stručnom usavršavanju svojih zaposlenih, u skladu sa finansijskim planom za 2022. godinu, izdvojio sredstva za ulaganje u obrazovanje.

Zaposlenima je omogućeno da se u okviru kombinovanog programa obuke edukuju putem učešća na seminarima i radionicama koje organizuju međunarodne asocijacije fondova (IADI i EFDI).

Na dan 31.12.2022. godine Fond ima osam zaposlenih.

4.9. Međunarodna saradnja

U izvještajnoj 2022. godini predstavnici Fonda su aktivno učestvovali u radu međunarodnih asocijacija koje okupljaju sisteme za zaštitu depozita za razliku od prethodne godine kada je pandemija Covid virusa spriječavala direktne kontakte putem seminara, okruglih stolova i konferencija te je učešće bilo organizovano preko on line sredstava komunikacije.

Kao punopravni član Evropske asocijacije institucija za osiguranje depozita (European Forum of Deposit Insurers - EFDI), koja predstavlja udruženje evropskih fondova na dobrovoljnoj osnovi, a omogućava razmjenu ideja i iskustava o osiguranju depozita u Evropi, Fond je učestvovao na godišnjoj skupštini održanoj krajem maja na Rodosu – Grčka, na kojoj su izabrani novi članovi borda ove asocijacije. Takođe, održani su sastanci svih radnih grupa kojima su prisustvovali predstavnici Fonda (ERC, PR), a glavne teme su bile novi izazovi i poremećaji u mreži finansijske sigurnosti. Predstavnici Fonda prisustvo konferencijama koristili su za uspostavljanje novih kontakata i razmjenu iskustava.

Takođe, posebno su održani sastanci Radne grupe za PR aktivnosti u organizaciji Evropske asocijacije institucija za osiguranje depozita – EFDI-a, u Pragu, Luksemburgu i Berlinu u 2022. godini gdje je dogovoreno da se, ubuduće, finansijskim godišnjim planom

posebno preciziraju troškovi koji se odnose na PR aktivnosti (posebno nastali tokom stečaja), a koji bi činili najmanje 15% troškova koji su se odnosili na poslednji zaštićeni slučaj (informisanje javnosti i medijski nastupi). U tom cilju sprovedene su ankete svih učesnika, među kojima su bili i predstavnici Fonda, i razmjenila su se iskustva na ovu temu što će imati za rezultat definisanje neophodnog procentualnog opsega ovih troškova u zavisnosti od pojedinačnih slučajeva. Fond je prilikom sačinjavanja Komunikacione strategije uzeo u obzir navedeni prijedlog.

Predstavnici Fonda nastavljaju aktivno učešće u anketama koje se koriste kao glavne smjernice za harmonizaciju sistema osiguranja depozita u svim zemljama članicama EFDI-a. Ciljevi EFDI-a se ostvaruju razmjenom podataka o stanju finansijskog i bankarskog sektora, učešćem u istraživačkim projektima, unapređenjem regulatornog okvira i prakse, obrazovanjem ekspertskih tijela, razmjenom i edukacijom zaposlenih i slično.

Istovremeno, Fond je punopravni član Međunarodne asocijacije institucija za osiguranje depozita (International Association of Deposit Insurers - IADI) i u periodu od 2020. godine učestvovao je na konferencijama i seminarima putem sredstava elektronske komunikacije. U narednom periodu predviđeno je fizičko prisustvo navedenim događajima, kao i virtuelno učešće kada se to procijeni odgovarajućim.

U narednom periodu planirano je učešće zaposlenih Fonda u godišnjim konferencijama EFDI-a i IADI-a, radionicama i obukama u organizaciji ovih asocijacija, u cilju praćenja najnovijih događanja i iskustava iz zaštite depozita u EU i svijetu.

Takođe, planirano je učešće na sastancima fondova zemalja Balkana (EFDI Balkan Forum).

Ukoliko bude zahtjeva za otvaranje filijala stranih kreditnih institucija u Crnoj Gori, pripremiće se Memorandum o bilateralnoj saradnji sa Fondom države iz koje dolazi filijala strane kreditne institucije.

4.10. Ciljevi i zadaci Fonda u 2023. godini

Osnovni ciljevi Fonda definisani su Programom rada za 2023. godinu. Unapređenje institucionalnih, stručnih kapaciteta Fonda u cilju blagovremene intervencije u momentu nastanka "zaštićenog slučaja" je stalan zadatak Fonda.

Aktivnosti na realizaciji isplate preostalih garantovanih depozita deponentima Atlas banke u stečaju i Invest Banke Montenegro u stečaju je svakako jedan od zadataka Fonda za 2023. godinu.

Prema Uputstvu za sprovođenje testiranja koje je usvojeno u toku 2022. godine i Programu koji se donosi za razdoblje od tri godine odnosno za period od 2022-2024. godina, u drugoj godini testiranja – 2023. godini, planirano je testiranje tri kreditne institucije.

Posebna aktivnost biće usmjerena na obuku zaposlenih (informatičari) u izabranoj „banci isplatiocu“, koja je istovremeno i „kreditna institucija u kojoj je nastupio zaštićeni slučaj“ za upotrebu softvera za isplatu garantovanih depozita.

Nastaviće se sa aktivnostima na realizaciji projekta „Jačanje prakse upravljanja imovinom i investicijama Fonda za zaštitu depozita“ što podrazumijeva primjenu nove Politike investiranja, Investicione strategije sa pretećim aktima i metodologijama i izbor respektabilnog „asset menagera“ i/ili CBCG.

Jedan od zadataka je i sprovođenje pretkvalifikacionog postupka za izbor-banke isplatioca gdje Fond svake godine pravi tzv „užu listu“ kreditnih institucija koje bi, u slučaju nastupanja zaštićenog slučaja kod neke od kreditnih institucija, mogle preuzeti ulogu „banke isplatioca“ koje ispunjavaju sve veoma stroge bonitetne zahtjeve koje Fond postavlja za učešće u isplati.

Blagovremeni obračun i naplata premije je permanentni zadatak Fonda, čije ispunjenje obezbjeđuje prihod Fonda.

Programom rada Fonda definisane su obaveze i zadaci u 2023. godini, kako bi se, u skladu sa novim Zakonom dostigao ciljani nivo pokrića garantovanih depozita sredstvima Fonda.

Zakon predviđa da je ciljani nivo sredstava Fonda 10% garantovanih depozita. U tom cilju, Fond za zaštitu depozita je započeo u novembru 2022. godine zajednički projekat tehničke podrške Svjetske banke-Finsac sa ciljem izrade posebne procedure za izračunavanje ciljanog iznosa sredstava što će dominantno opredijeliti aktivnosti Fonda u narednoj 2023. godini.

Isplata garantovanih depozita (u iznosu od 105,39 miliona €, odnosno 93,51% ukupne obaveze za garantovane depozite) značajno je smanjila sredstva Fonda. Međutim, povrat sredstava iz stečajne mase u iznosu od 76,13 miliona€, odnosno 67,55% (stanje na 31.03.2023. godine), te naplata redovne premije u prethodne tri godine (2020, 2021. i 2022. godine) u iznosu od 50,95 miliona eura za prethodne godine, značajno su poboljšali finansijsku situaciju i održivost Fonda.

Sa sredstvima iz stečajne mase dvije kreditne institucije, za koje se očekuje da će biti naplaćena u 2023. godini (cca 8,5 miliona €) i naplatom redovne premije u 2023. godini (21.020.000€), uključujući i sredstva po osnovu isplate kupona državnih obveznica i državnih zapisa (1.240.000€ i 82.170€-1.322.170€), Fond će biti finansijski dobro kapitalizovan i moći da garantuje isplatu garantovanih depozita ukoliko dođe do zaštićenog slučaja u narednom periodu. Osim toga, kreditni aranžman sa EBRD, koji je produžen na period od 5 godina, na iznos od 50 miliona €, dodatna je garancija finansijske stabilnosti Fonda.

4.1.1. Događaji nakon završetka izvještajnog perioda

Nakon datuma izvještajnog perioda nije bilo događaja koji bi zahtijevali korekcije ili objelodanjanje u finansijskim izvještajima Fonda za period od 1. januara do 31. decembra 2022. godine.

U 2023. godini Fond je nastavio sa isplatom garantovanih depozita deponentima banaka u stečaju. Do 28. februara 2023. godine isplaćeno je 23.242€ po osnovu garantovanih depozita za Atlas banku u stečaju, dok kod IBM banke nije bilo isplata.

Naplata potraživanja Fonda iz stečajne mase do 28.02.2023. godini ostvarena je u iznosu od 6.100.000€ (6.000.000€ za Atlas banku u stečaju i 100.000€ za IBM banku u stečaju) što čini 71,76% od planiranog iznosa (8.500.000€), tako da je povrat sredstava na ukupnom nivou iznosio 76.083.240€, odnosno 67,51% (IBM 85,26% i Atlas banka 63,11%).

Obračunata je i naplaćena prva rata redovne premije u iznosu od 5.255.000€.

Ukupna sredstva na dan 28.02.2023. godine iznose 153.435.724€ od čega 39.000.000€ u crnogorskim državnim obveznicama odnosno 38.641.737€ po knjigovodstvenoj vrijednosti (u MNE 2025 - 23.880.000€ i MNE 2027 - 15.120.000€), 6.895.420€ u državnim zapisima, 106.133.047€ na žiro računu, 560.836€ u avansima bankama za isplatu garantovanih depozita, 779.262€ za potraživanja za kamate na obveznice i 67.159€ za ostala potraživanja.

U skladu sa započetom procedurom nastavljaju se aktivnosti na realizaciji i finalizaciji projekta „Jačanje prakse upravljanja imovinom i investicijama Fonda za zaštitu depozita“ koji će rezultirati izborom respektabilnog “asset managera i/ili CBCG” u cilju unaprijeđenja investicionog kapaciteta i upravljanja rizicima Fonda traženjem novih mogućnosti za plasman sredstava.

Imajući u vidu da je nastavljen trend nestabilnosti i turbulencija u međunarodnom okruženju izazvanih aktuelnim globalnim ekonomskim i finansijskim kretanjima (uzrokovanim dešavanjima u Ukrajini), čije se reperkusije osjećaju u svim razvijenim ekonomijama (porast inflacije, cijena nafte i hrane) te se očekuje i neminovni uticaj i na crnogorsku ekonomiju, ove nove okolnosti mogu predstavljati velike izazove u poslovanju svim privrednim subjektima i finansijskim institucijama.

Međutim, i pored navedenog, s obzirom na prirodu poslovnih aktivnosti Fonda kao i značajan iznos likvidnih sredstava kojima Fond raspolaže, rukovodstvo ne očekuje da će pomenuti događaji značajno poremetiti njegove aktivnosti ili uticati na mogućnost kontinuiteta poslovanja u narednom periodu.

**FINANSIJSKO POSLOVANJE
FONDA U 2022.GODINI**

5

5. FINANSIJSKO POSLOVANJE FONDA U 2022. GODINI

5.1 Iskaz o ukupnom rezultatu (Bilans uspjeha) Fonda na dan 31.12.2022. godine⁵

5.1.1 UKUPNI PRIHODI FONDA

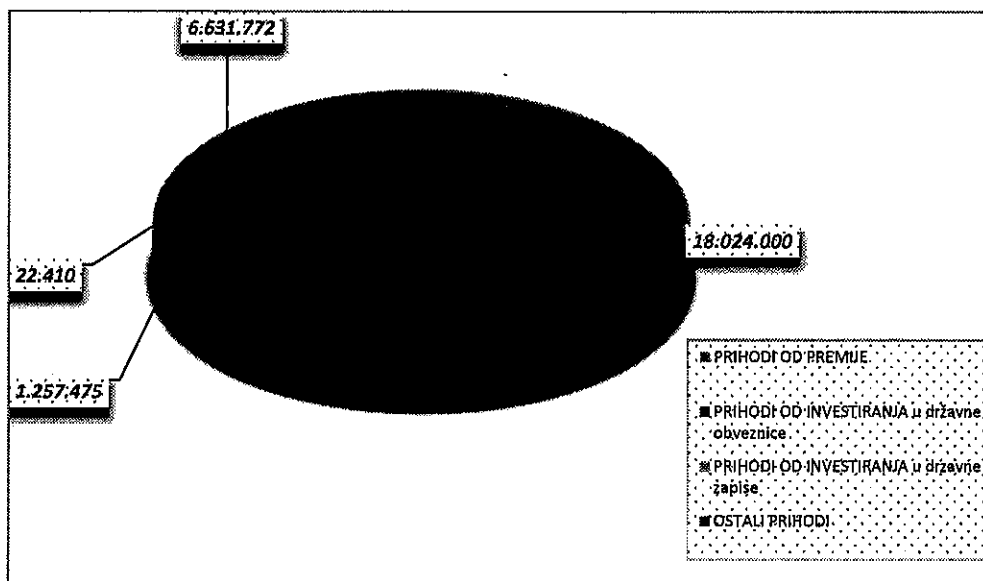
Ukupno ostvareni prihodi Fonda za 2022. godinu iznose 25.935.657 € i veći su od planiranih za 0,43%, dok su za 2,15 % manji od prihoda ostvarenih u prethodnoj godini kada su iznosili 26.506.077 €.

Ukupne ostvarene prihode čine:

- poslovni prihodi i
- finansijski prihodi

5.1.1.1. Poslovni prihodi za 2022. godinu iznose 24.655.772 € i veći su od planiranih za 0,53%, dok su za 4,03% manji od prihoda ostvarenih u prethodnoj godini kada su iznosili 25.692.421€ iz razloga što su u izvještajnoj godini manje naplaćena potraživanja iz stečajne mase.

Grafik 5.1.
Struktura ukupnih prihoda za januar-decembar 2022. godine

⁵ Pregled prihoda i rashoda za 2021. i 2022. godinu i plan prihoda i rashoda za 2022 i 2023. godinu dat je u ANEXU

5.1.1.1.1.

Najznačajniju stavku poslovnih prihoda čine prihodi ostvareni po osnovu premija koji su u 2022. godini iznosili 18.024.000€ i čine 69,49% ukupnih prihoda Fonda i obračunati su i naplaćeni u 100% iznosu od planiranog. Ostvarena premija je veća za 12,65% u odnosu na premiju ostvarenu u prethodnoj godini kada je iznosila 16.000.000€, iz razloga što je Fond u toku izvještajne godine, u cilju dostizanja ciljanog iznosa premije, a na bazi prethodno izvršene analize (rasta) visine garantovanih depozita kreditnih institucija, koji su osnovica za obračun premije koju kreditne institucije plaćaju Fondu za zaštitu depozita, visine iznosa akumuliranih sredstava po osnovu prethodnih premija i investiranja, obračunao godišnju premiju u navedenom iznosu, po Odluci o visini redovne godišnje premije za 2022. godinu („Sl. list CG“, br. 121/21) i u skladu sa Metodologijom.

Preostali iznos od **6.631.772€** obuhvata uplate po osnovu povraćaja sredstava iz stečajne mase banaka u iznosu od **6.600.000€** (Invest Banka Montenegro a.d. Podgorica u stečaju – 600.000 € i Atlas Banka a.d. Podgorica u stečaju- 6.000.000€) za koje je Fond izvršio isplatu garantovanih depozita i manji su u odnosu na prethodnu godinu za 31,84% kada su iznosili 9.683.240 €, a u odnosu na planirane veći su za 1,53%, prihode od smanjenja obaveza za isplatu garantovanih depozita u iznosu od **209€** i prihode od refundacija u iznosu od **31.563€** (bolovanje zaposlenih).

5.1.1.2. Finansijski prihodi iznose **1.279.885 €** i veći su za 57,30% u odnosu na finansijske prihode ostvarene u prethodnoj godini, a odnose se na sljedeće prihode:

5.1.1.2.1. Prihode od investiranja sredstava Fonda i to :

- **Prihode od investiranja u državne zapise Crne Gore** koji su ostvareni po osnovu kupovine šestomjesečnih državnih zapisa (dospijeće sredstava u 2023. godini) u iznosu obračunate kamate od **22.410€** za 2022. godinu i isti nisu planirani iz razloga što nije bilo emisija državnih zapisa u 2021. godini te se nije moglo predvijeti da će se Ministarstvo finansija zadužiti na ovaj način u novembru izvještajne godine i
- **Prihode od kamata na državne obveznice** koji su ostvareni u iznosu od **1.257.475€** po osnovu ulaganja sredstava u kupovinu državnih obveznica Crne Gore u iznosu od 38.641.737€ (39.000.000€ u nominalnom iznosu) sa rokom dospjeća glavnice u 2025. godini i 2027. godini sa kamatonosnim kuponima koji dospijevaju godišnje u ukupnom iznosu od 1.240.650€ u 2022. godini (kamatna stopa 3,375%-MNE2025 i 2,875%-MNE2027 na godišnjem nivou).

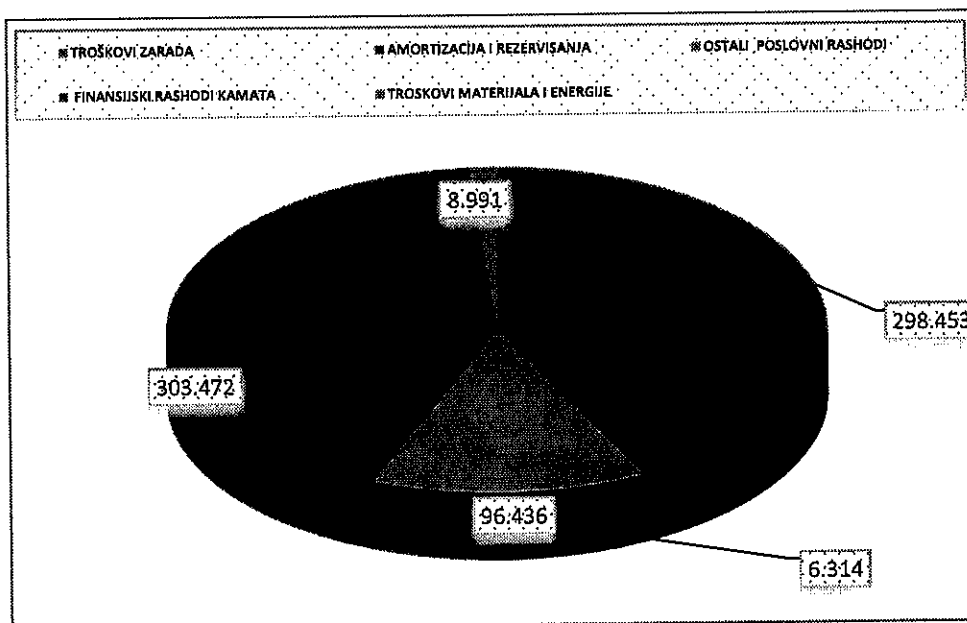
5.1.2 RASHODI FONDA

Ukupni rashodi su ostvareni u iznosu od **713.665€** (u prethodnoj godini iznosili su 772.941 € odnosno manji za 7,66%).

Ukupni rashodi Fonda kategorisani su u tri osnovne grupe:

- finansijski rashodi
- troškovi tekućeg poslovanja
- troškovi za kratkoročna rezervisanja.

Grafik 5.2.
Struktura troškova tekućeg poslovanja na 31.12.2022. godine

* Izvor: knjigovodstveni podaci Fonda

5.1.2.1. Finansijski rashodi su iznosili **303.472€** i čine 42,52% ukupnih rashoda a odnose se na:

- troškove naknada za rezervisanje sredstava EBRD (commitment fee EBRD) – **253.472€** i
- troškove po osnovu vremenskog razgraničenja troškova obrade kredita EBRD (ukupno 250.000€, a u skladu sa rokom otplate raspoređeni su knjigovodstveno na 5 godina po 50.000 €)- **50.000€**.

5.1.2.2. Troškovi za kratkoročna rezervisanja u ukupnom iznosu od **6.314€** odnose se na amortizaciju osnovnih sredstava. Ovi rashodi učestvuju u ukupnim rashodima sa 0,88%.

5.1.2.3. Poslovni rashodi su iznosili **410.194€**, a čine ih:

- **Troškovi materijala i energije** u iznosu od 8.991 € (troškovi po osnovu zakupa i održavanja poslovnog prostora, troškove kancelarijskog materijala, troškovi

goriva) i veći su od ostvarenih u prethodnoj godini za 12,68%, i čine 28,08% planiranog iznosa;

- **Rashodi za zarade, naknade i ostala lična primanja** u iznosu od 298.453€ (bruto zarade zaposlenih 183.128€, naknade članovima Upravnog odbora Fonda 82.964€ i doprinosi na zarade na teret poslodavca 13.178€) i veći su u odnosu na prethodnu godinu za 11,49% kada su iznosili 267.688€.
- **Ostali rashodi za naknade zarada i ličnih primanja** 19.182€ i
- **Ostali poslovni rashodi** iznose **96.436€** odnosno manji su za 11,11% od planiranih, a u odnosu na prethodnu godinu su manji za 38,23%, i odnose se na :
  - *troškove reklame i propagande* za koje je planirano 12.000€, a nije utrošeno u 2022. godini jer nije postojala potreba te se prenijelo za plan naredne godine ;
  - *troškove stručnih usluga* koji obuhvataju reviziju finansijskih izvještaja i obrazovanja i usavršavanja i iznose **15.195€** i manji su za 39,27% od ostvarenih u prethodnoj godini, dok su u odnosu na plan manji za 25,87%;
  - *troškove članarina međunarodnim asocijacijama* u iznosu od **22.502€** koji su veći su od ostvarenih u 2021. godini za 5,92% i ostvareni su u planiranom iznosu. Do povećanja ovih troškova došlo je zbog povećanja članarine IADI, koja se nije mogla predvidjeti planom;
  - *troškove telefona i ptt usluga* u iznosu od **8.198€** i veći su u odnosu na prethodnu godinu za 0,87%, a u odnosu na plan veći za 2,47% ;
  - *troškove reprezentacija* koji su ostvareni u iznosu od **2.566€** i manji su za 15,11% u odnosu na ostvarene u prethodnoj godini, a manji za 57,23% od planiranih;
  - *troškove platnog prometa* u iznosu od **39.270€** i
  - *ostale rashode* u iznosu od **8.706€** (troškovi održavanja osnovnih sredstava - **2.154,90€**, troškovi štampanja i korićenja Godišnjeg izvještaja o radu - **1.545,46€**, troškovi parking servisa - **1.500,00€**, troškovi životnog osiguranja - **1.341,82€**, troškovi stručne literature - **1.036,11€**, troškovi humanitarne i ostale pomoći - **800€**, troškovi kotizacija - **300€**, troškovi objavljivanja u javnim glasilima - **20,00€** i troškovi za takse administrativne/sudske/lokalne - **7,26€**).

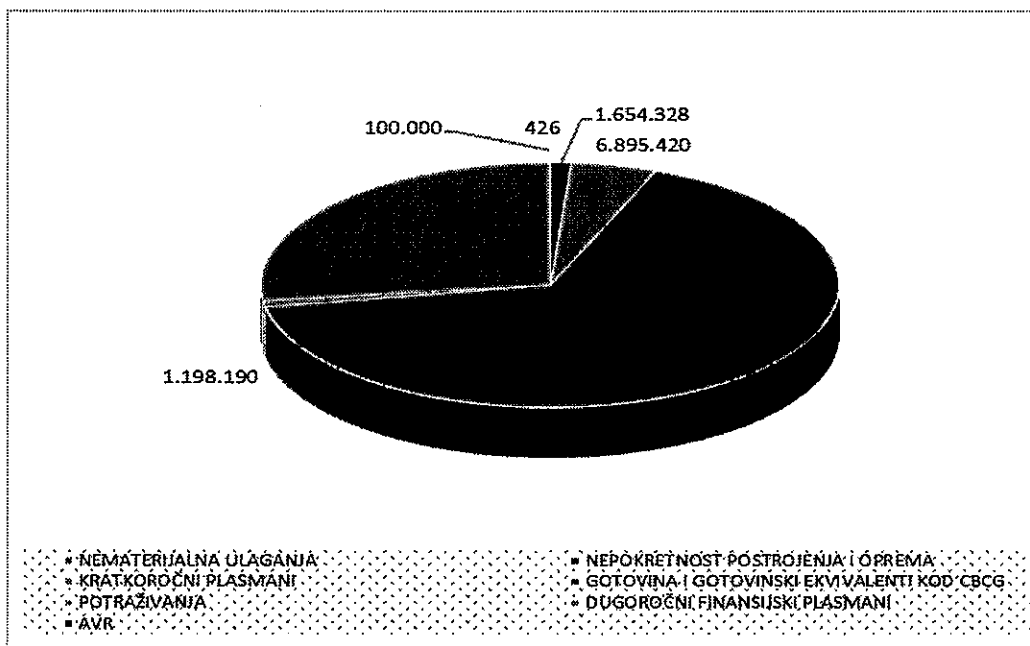
***

Ostvareni neto rezultat - **dobitak** za 2022. godinu iznosi **25.221.991€** odnosno manji je za 1,98% u odnosu na prethodnu godinu kada je iznosio 25.733.136€ : (poslovni rezultat u iznosu od 24.245.579€ koji je manji za 3,87% u odnosu na prethodnu godinu i finansijski rezultat u iznosu od 976.413€ koji je veći za 91,38% u odnosu na prethodnu godinu).

5.2. ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI (Bilans stanja)

Ukupna Aktiva, odnosno Pasiva Fonda na dan 31.12.2022. godine iznosi **143.631.320€**. Povećanje Aktive i Pasive u 2022. godini u odnosu na 2021. godinu iznosi **24.387.452€** ili 20,45%, a najvećim dijelom je proizašlo po osnovu neraspoređene dobiti (višak prihoda nad rashodima) za 2022. godinu.

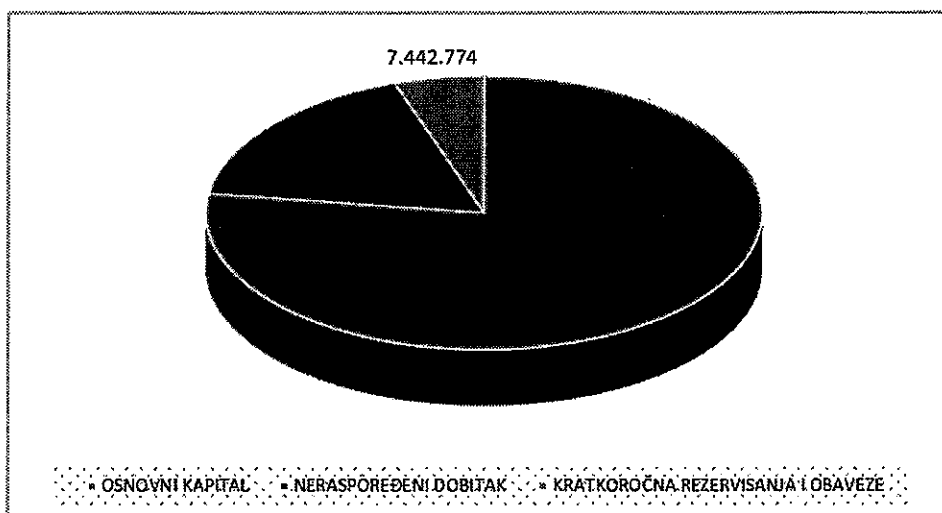
Grafik 5.3.
Struktura aktive bilansa stanja na dan 31.12.2022. godine.

*izvor: knjigovodstveni podaci Fonda

U strukturi ukupne aktive 1,15% iznosi oprema (1.654.328€), 0,83% potraživanja (1.198.190€), 27,01 % dugoročni finansijski plasmani (38.807.150€-državne obveznice u iznosu od 38.641.737€ i potraživanja od zaposlenih - 165.412€), 4,80% kratkoročni finansijski plasmani (6.895.420€), 66,12% sredstva koja se nalaze na žiro-računu i blagajni Fonda (94.975.807€) i 0,06% aktivna vremenska razgraničenja (100.000€).

Grafik 5.4.
Struktura pasive bilansa stanja na dan 31.12.2022. godine

*izvor: knjigovodstveni podaci Fonda

U strukturi ukupne pasive kratkoročna rezervisanja i kratkoročne obaveze iznose⁶ 7.442.774€ (5,18%) i kapital 136.188.546€ (94,81%) od čega 110.966.554€ iznosi osnovni kapital i 25.221.992€ neraspoređeni dobitak.

5.3. ISKAZ O PROMJENAMA NA KAPITALU

Stanje kapitala – **dobitak** na dan 31.12.2022. godine iznosi **25.221.992€**.

⁶ Ovaj iznos predstavlja rezervisanja za obaveze za isplatu garantovanih depozita IBM Banke u stečaju i Atlas banke u stečaju, obaveze prema dobavljačima, obaveze za kamate prema EBRD i ostale kratkoročne obaveze

Anex: Prihodi i rashodi za 2021. i 2022. godinu i plan prihoda i rashoda za 2022. i 2023. godinu

1	2	3	4	5	6	7
NAZIV	IZVRŠENO U 2021.	PLAN 2022.	IZVRŠENO 2022.	5/4%	PLAN ZA 2023.	
A.	UKUPNI PRIHODI	24.506.077	25.824.000	25.935.657	100,43	31.010.000
A.1.	POSLOVNI PRIHODI	23.692.421	24.524.000	24.655.772	100,54	29.520.000
A.1.1.	Premija	18.000.000	18.024.000	18.024.000	100,00	21.020.000
A.1.2.	Ostalo (vanredni prihod)			31.772		
A.1.a.	Ostali poslovni prihodi (iz stečaja)	9.692.421	6.500.000	6.600.000	101,54	8.500.000
A.1.4.	Kazne i penali					
A.2.	FINANSIJSKI PRIHODI	613.656	1.300.000	1.279.885	98,45	1.490.000
A.2.1.	Kamata na državne zapise	51.679		22.410		250.000
A.2.2.	Kamata na državne obveznice	761.977	1.300.000	1.257.475	96,73	1.240.000
B.	UKUPNI RASHODI	772.240	911.800	713.666	78,27	845.701
B.1.	POSLOVNI RASHODI	469.468	611.800	410.194	67,05	545.701
B.1.1.	tr. MATERIJALA I ENERGIJE	7.979	32.000	8.991	28,10	32.000
B.1.1.1.	tr. Kancelarijskog materijala	1.498	2.000	1.085	54,23	2.000
B.1.1.2.	tr. Zakupa, goriva, energije, održavanja	6.481	30.000	7.906	26,35	30.000
B.1.2.	ZARADE NAKNADE UO I OST. LIČ. RASH.	267.667	321.300	298.453	92,89	324.201
B.1.2.1.	Bruto zarada	178.347	197.500	183.128	92,72	191.101
B.1.2.1.1.	Neto zarada	119.413	132.325	140.859	106,45	146.850
B.1.2.1.2.	Porez	16.092	17.775	14.881	83,72	14.630
B.1.2.1.3.	Doprinosi	42.842	47.400	27.388	57,78	29.621
B.1.2.2.	DOPRINOSI NA TERET POSLODAVCA	17.434	19.400	13.178	67,93	14.200
B.1.2.3.	NAKNADA ČLANOVIMA UO	62.219	85.900	82.964	96,58	85.900
B.1.2.3.1.	Neto naknada članovima UO	49.300	60.538	60.412	99,79	60.538
B.1.2.3.2.	Porez	5.528	7.774	4.953	63,72	7.774
B.1.2.3.3.	Doprinosi	13.391	17.588	17.599	100,06	17.588
B.1.2.4.	OSTALI LIČNI RASHODI	9.587	18.500	19.182	103,69	33.000
B.1.2.4.1.	Ostali lični rashodi	2.620	3.000	1.358	45,27	3.000
B.1.2.4.2.	Ugovor o djelu	6.967	5.000	5.630	112,60	5.000
B.1.2.4.3.	Dnevnice		2.500	2.855	114,18	5.000
B.1.2.4.4.	Prevoz na službenom putu		4.000	4.630	115,75	10.000
B.1.2.4.5.	Smještaj na službenom putu		4.000	4.710	117,74	10.000
B.1.3.	AMORTIZACIJA I REZERVISANJA	37.674	150.000	6.314	4,21	50.000
B.1.3.1.	troškovi amortizacije	7.816	50.000	6.314	12,63	50.000
B.1.3.2.	Kratkoročna rezervisanja	29.858	100.000			
B.1.4.	OSTALI POSLOVNI RASHODI	156.128	108.500	96.436	88,88	139.500
B.1.4.1.	tr. Reklame i propagande	550	12.000			12.000
B.1.4.2.	tr. Stručnih usluga	25.022	20.500	15.195	74,12	20.500
B.1.4.2.1.	Revizija	10.769	6.000	5.869	97,81	6.000
B.1.4.2.2.	Obrazovanje i usavršavanje	3.000	5.500	3.000	54,55	5.500
B.1.4.2.3.	troškovi advokata	1.653				
B.1.4.2.4.	Troškovi licenci i autorskih prava	9.600	9.000	6.326	70,29	9.000
B.1.4.3.	Članarine međunar. asocijacijama	21.243	22.000	22.502	102,28	23.000
B.1.4.4.	tr. PTT usluga	8.127	8.000	8.198	102,48	8.000
B.1.4.5.	tr. Reprerentacije	3.023	6.000	2.566	42,76	6.000
B.1.4.6.	tr. Platnog prometa	30.052	25.000	39.270	157,08	43.000
B.1.4.7.	tr. Reklamacija po osnovu isplate gd.	50.000				
B.1.4.8.	Troškovi aukcije državnih zapisa					12.000
B.1.4.9.	Ostali rashodi	18.111	15.000	8.706	58,04	15.000
B.1.4.9.1.	Organizacija reg. EPFI konferencije	7.502		0		
B.1.4.9.2.	Ostali troškovi	10.609	15.000	8.706	58,04	15.000
B.2.	FINANSIJSKI RASHODI	303.472	300.000	303.472	101,16	300.000
B.2.1.	Kamata po ugovoru EBRD	253.472	250.000	253.472	101,39	250.000
B.2.2.	troškovi garancija MF (0,50%)					
B.3.3.	vremensko razgraničenje troška kredita EBRD	50.000	50.000	50.000	100,00	50.000
C.	UKUPAN REZULTAT	25.733.137	24.912.200	25.221.991	101,24	30.164.299

**FINANSIJSKI ISKAZ
ZA 2022.**

**FOND ZA ZAŠTITU DEPOZITA,
PODGORICA**

Finansijski iskazi za 2022. godinu
u skladu sa računovodstvenim propisima
Crne Gore

i

Izvještaj nezavisnog revizora

BDO

SADRŽAJ

	Strana
IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1 - 3
FINANSIJSKI ISKAZI	
Iskaz o ukupnom rezultatu (Bilans uspjeha)	4
Iskaz o finansijskoj poziciji (Bilans stanja)	5
Iskaz o promjenama na kapitalu	6
Iskaz o novčanim tokovima	7
Napomene uz finansijske iskaze	8 - 23

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA**Upravnom odboru Fonda za zaštitu depozita, Podgorica****Mišljenje**

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih iskaza „Fonda za zaštitu depozita“, Podgorica (u daljem tekstu: „Fond“), koji obuhvataju iskaz o finansijskoj poziciji (u daljem tekstu: bilans stanja) na dan 31. decembra 2022. godine i iskaz o ukupnom rezultatu (u daljem tekstu: bilans uspjeha), iskaz o promjenama na kapitalu i iskaz o novčanim tokovima za godinu koja se završava na taj dan, kao i napomene uz finansijske iskaze koje uključuju sumarni pregled značajnih računovodstvenih politika.

Po našem mišljenju, priloženi finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim aspektima, finansijsku poziciju Fonda na dan 31. decembra 2022. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori i računovodstvenim politikama objelodanjenim u Napomeni 3. uz finansijske iskaze.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji („Službeni list Crne Gore“, br. 001/17) i Međunarodnim standardima revizije (MSR). Naše odgovornosti u skladu sa tim standardima detaljnije su opisane u odjeljku našeg izvještaja Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih iskaza. Mi smo nezavisni u odnosu na Fond u skladu sa Etičkim kodeksom za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne etičke standarde za računovođe („IESBA Kodeks“) i etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih iskaza u Crnoj Gori, i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtjevima i IESBA Kodeksom. Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da nam pruže osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Ostale informacije sadržane u godišnjem izvještaju menadžmenta Fonda

Rukovodstvo je odgovorno za ostale informacije. Ostale informacije obuhvataju Izvještaj o poslovanju za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2022. godine. Naše mišljenje o finansijskim iskazima se ne odnosi na ostale informacije i ne izražavamo bilo koji oblik zaključka kojim se pruža uvjeravanje o njima.

U vezi sa našom revizijom finansijskih iskaza, naša odgovornost je da pročitamo ostale informacije i pritom razmotrimo da li postoji materijalno značajna nedoslednost između njih i finansijskih iskaza ili naših saznanja stečenih tokom revizije, ili na drugi način, predstavljaju materijalno pogrešna iskazivanja.

U vezi sa godišnjim izvještajem menadžmenta, sproveli smo postupke u skladu sa Zakonom o računovodstvu. Ti postupci uključuju provjeru da li je godišnji izvještaj menadžmenta sastavljen u skladu sa važećim odredbama Zakona o računovodstvu.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Upravnom odboru Fonda za zaštitu depozita, Podgorica

Ostale informacije sadržane u godišnjem Izvještaju menadžmenta Fonda (Nastavak)

Samo na osnovu rada koji smo obavili tokom revizije finansijskih iskaza, po našem mišljenju:

- informacije objelodanjene u godišnjem Izvještaju menadžmenta za 2022. godinu, su po svim materijalno značajnim aspektima, usklađene sa finansijskim iskazima Fonda za 2022. godinu;
- godišnji izvještaj menadžmenta za 2022. godinu je sastavljen u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu.

Pored toga, ako na osnovu rada koji smo obavili, zaključimo da postoji materijalno značajno pogrešno iskazivanje ostalih informacija, od nas se zahtjeva da tu činjenicu saopštimo u izvještaju. U tom smislu, ne postoji ništa što bi trebalo da saopštimo u izvještaju.

Odgovornosti rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za finansijske iskaze

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i istinito prikazivanje ovih finansijskih iskaza u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori, kao i za one interne kontrole za koje odredi da su potrebne za pripremu finansijskih iskaza koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Pri sastavljanju finansijskih iskaza, rukovodstvo je odgovorno za procjenu sposobnosti Fonda da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, objelodanjujući, po potrebi, pitanja koja se odnose na nastavak poslovanja i primjenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namjerava da likvidira Fond ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadzor nad procesom finansijskog izvještavanja Fonda.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih iskaza

Naš cilj je sticanje uvjeravanja u razumnoj mjeri o tome da finansijski iskazi, uzeti u cjelini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške, i izdavanje izvještaja revizora koji sadrži naše mišljenje. Uvjeravanje u razumnoj mjeri označava visok nivo uvjeravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajan pogrešan iskaz ako takav iskaz postoji. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usled kriminalne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ukoliko se može u razumnoj mjeri očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu ovih finansijskih iskaza.

Kao dio revizije u skladu sa Međunarodnim standardima revizije mi primjenjujemo profesionalno prosuđivanje i zadržavamo profesionalni skepticizam tokom obavljanja revizije.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Upravnom odboru Fonda za zaštitu depozita, Podgorica

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih iskaza (Nastavak)

Mi takođe:

- Identifikujemo i procjenjujemo rizike od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim iskazima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške, osmišljavamo i obavljamo revizijske postupke koji su prikladni za te rizike, i pribavljamo dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza da obezbijede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat kriminalne radnje je veći nego za pogrešne iskaze nastale usled greške, zato što kriminalna radnja može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namjerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje interne kontrole.
- Stičemo razumijevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola Fonda.
- Vršimo procjenu adekvatnosti primijenjenih računovodstvenih politika i u kojoj mjeri su razumne računovodstvene procjene i povezana objelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.
- Donosimo zaključak o prikladnosti primjene načela stalnosti kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i da li, na osnovu prikupljenih revizijskih dokaza, postoji materijalna neizvjesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti Fonda da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvjesnost, dužni smo da u našem izvještaju revizora skrenemo pažnju na odgovarajuća objelodanjivanja u finansijskim iskazima ili, ako takva objelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima pribavljenim do datuma izvještaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posledicu da imaju da Fond prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.
- Vršimo ocjenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih iskaza, uključujući i objelodanjivanja, kao i da li su u finansijskim iskazima prikazane osnovne poslovne promjene i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.

Saopštavamo licima ovlašćenim za upravljanje, između ostalog, planirani obim i vrijeme revizije i značajne revizijske nalaze, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koje smo identifikovali tokom revizije.

Podgorica, 20. april 2023. godine

Milovan Popović
Ovlašćeni revizor

FOND ZA ZAŠTITU DEPOZITA, PODGORICA

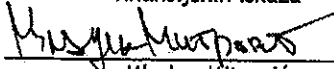
ISKAZ O UKUPNOM REZULTATU (BILANS USPJEHA)
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2022. godine
U EUR

	Napomena	2022.	2021.
Prihodi od prodaje	4	18.024.000	16.000.000
Ostali prihodi iz poslovanja	5	6.631.772	9.692.421
Troškovi poslovanja		111.740	151.781
Nabavna vrijednost prodane robe i troškovi materijata	6	7.521	6.732
Ostali troškovi poslovanja (rezervisanja i ostali poslovni rashodi)	7	97.906	137.233
Amortizacija	8	6.314	7.816
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	9	298.453	267.688
Neto troškovi zarada, naknada zarada i lični rashodi		219.786	172.195
Troškovi poreza i doprinosa		78.667	95.493
Troškovi poreza		20.415	22.053
Troškovi doprinosa za penziju		53.078	49.127
Troškovi doprinosa		5.174	24.313
Ostali rashodi iz poslovanja		-	50.000
A. POSLOVNI REZULTAT		24.245.579	25.222.952
Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova (kamate, kursne razlike i efekti ugovorene zaštite)	10	1.279.885	813.656
Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite	11	303.472	303.472
B. FINANSIJSKI REZULTAT		976.413	510.184
C. REZULTAT PRIJE OPOREZIVANJA		25.221.992	25.733.136
D. PORESKI RASHOD PERIODA		-	-
Tekući porez na dobit		-	-
Odloženi poreski rashodi ili prihodi perioda		-	-
I. NETO REZULTAT		25.221.992	25.733.136

Napomene na stranama od 8 do 23
čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza.

Priloženi finansijski iskazi su odobreni za izdavanje od strane Upravnog odbora Fonda na dan 11. aprila 2023. godine i potpisani su u ime rukovodstva Fonda od strane:

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih iskaza

Mladen Mitrović

Direktor

Vojin Vlahović

FOND ZA ZAŠTITU DEPOZITA, PODGORICA

ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI (BILANS STANJA)

Na dan 31. decembra 2022. godine

U EUR

	<u>Napomena</u>	<u>31.12.2022.</u>	<u>31.12.2021.</u>
AKTIVA			
A. STALNA IMOVINA (I+II+III)		40.461.904	38.745.295
I NEMATERIJALNA ULAGANJA		426	426
II NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOŠKA SREDSTVA	12	1.654.328	1.653.200
III DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI I DUGOROČNA POTRAŽIVANJA	13	38.807.150	37.091.669
Dugoročna finansijska ulaganja (dati kreditni i hartije od vrednosti)		38.641.737	36.913.274
Ostali dugoročni finansijski plasmani i potraživanja		165.412	178.395
B. OBRтна SREDSTVA (IV+V+VI)		103.069.416	80.348.573
IV KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA	14	1.198.190	1.864.373
V KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI	15	6.895.420	-
VI GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA	16	94.975.807	78.484.200
C. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	17	100.000	150.000
UKUPNA AKTIVA		143.631.320	119.243.868
PASIVA			
D. KAPITAL	18	136.188.546	110.966.554
I OSNOVNI KAPITAL		110.966.554	85.233.418
II NERASPOREDENI DOBITAK ILI GUBITAK		25.221.992	25.733.136
E. DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE		-	100.000
I DUGOROČNA REZERVISANJA		-	100.000
F. KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRATKOROČNE OBAVEZE		7.442.774	8.177.314
I KRATKOROČNA REZERVISANJA		-	-
II KRATKOROČNE OBAVEZE	19	7.442.774	8.177.314
Obaveze po osnovu kredita i zajmova od lica koja nisu kreditne institucije		7.334.090	8.064.234
Ostale obaveze prema dobavljačima		1.640	6.177
Ostale obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze		107.045	106.903
UKUPNA PASIVA		143.631.320	119.243.868

Napomene na stranama od 8 do 23
čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza.

FOND ZA ZAŠTITU DEPOZITA, PODGORICA

ISKAZ O PROMJENAMA NA KAPITALU
 U periodu od 1. januara do 31. decembra 2022. godine
 U EUR

	<u>Osnovni kapital</u>	<u>Neraspoređena dobit</u>	<u>Ukupno</u>
Stanje na dan 1. januara 2021. godine	<u>56.638.026</u>	<u>28.595.392</u>	<u>85.233.418</u>
Prenos	28.595.392	(28.595.392)	-
Neto promjene u 2021. godini	<u>-</u>	<u>25.733.136</u>	<u>25.733.136</u>
Stanje na dan 31. decembra 2021. godine	<u>85.233.418</u>	<u>25.733.136</u>	<u>110.966.554</u>
Stanje na dan 1. januara 2022. godine	<u>85.233.418</u>	<u>25.733.136</u>	<u>110.966.554</u>
Prenos	25.733.136	(25.733.136)	-
Neto promjene u 2022. godini	<u>-</u>	<u>25.221.992</u>	<u>25.221.992</u>
Stanje na dan 31. decembar 2022. godine	<u>110.966.554</u>	<u>25.221.992</u>	<u>136.188.546</u>

Napomene na stranama od 8 do 23
 čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza.

FOND ZA ZAŠTITU DEPOZITA, PODGORICA

ISKAZ O TOKOVIMA GOTOVINE

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2022. godine

U EUR

	2022.	2021.
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	24.756.230	25.683.240
Prilivi od prodaje i primljeni avansi	18.024.000	16.000.000
Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	-	-
Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	6.732.230	9.683.240
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	858.239	1.138.287
Isplata garantovanih depozita i dati avansi za isplatu	1.606	500.000
Isplate dobavljačima i dati avansi	328.256	150.203
Odlivi po osnovu zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	275.094	267.505
Plaćene kamate	253.283	220.579
Plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda	-	-
III. Neto prilivi iz poslovnih aktivnosti	23.897.991	24.544.953
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	1.240.600	32.620.891
Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	1.240.600	1.061.862
Ostali finansijski plasmani (neto prilivi)	-	31.559.029
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	8.646.984	34.742.876
Odlivi po osnovu kupovine nekretnina, postrojenja i opreme	-	1.628.571
Ostali finansijski plasmani (neto odlivi)	8.646.984	33.114.305
III. Neto prilivi (odlivi) iz aktivnosti investiranja	(7.406.384)	(2.121.985)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	-	-
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	-	-
III. Neto priliv iz aktivnosti finansiranja	-	-
NETO TOK GOTOVINE	16.491.607	22.422.968
Gotovina na početku izvještajnog perioda	78.484.200	56.061.232
Gotovina na kraju izvještajnog perioda (Napomena 18)	94.975.807	78.484.200

Napomene na stranama od 8 do 23
čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

1. OPŠTE INFORMACIJE O FONDU

Fond za zaštitu depozita, Podgorica (u daljem tekstu „Fond”) osnovan je u skladu sa Zakonom o zaštiti depozita („Sl. List CG”, br. 40/03) i zvanično je počeo sa radom 18. novembra 2004. godine upisom u registar Zavoda za statistiku Crne Gore. Zakonom o zaštiti depozita (Sl. list CG br. 44/10, 40/11 i 47/15), izvršena su dalja usklađivanja sa Direktivom 94/19 EU (povećanje nivoa zaštite sa EUR 5.000 na EUR 50.000, kao i skraćivanje rokova isplate garantovanih depozita sa 90 na 20 dana), a takođe izvršeno je razdvajanje upravljačke i rukovodne funkcije samog Fonda i to tako što su organi Fonda podijeljeni na Upravni odbor i direktora Fonda. Zakonom o zaštiti depozita („Sl. list CG”, br. 72/19), izvršena su usklađivanja sa Direktivom 2014/49/EU i Direktivom 2014/59/EU. Nivo zaštite povećan je na EUR 100.000, rok za isplatu je skraćen na 7 radnih dana, uveden je privremeni “visoki saldo”, obaveza sprovođenja “testiranja Sistema za zaštitu depozita na stres”, mogućnost učešća u finansiranju sanacije kreditnih institucija u cilju sprječavanja nastanka „zaštićenog slučaja” i naplata premija na osnovu rizika pojedinačne kreditne institucije.

Kreditne institucije, koje imaju dozvolu za rad Centralne banke Crne Gore, su dužne da, na ime zaštite depozita, plaćaju Fondu premije pod uslovima i na način utvrđenim Zakonom o zaštiti depozita.

Osnovna djelatnost Fonda je da ostvaruje zaštitu depozita u kreditnim institucijama i obavezan je da pri nastanku zaštićenog slučaja vrši isplatu garantovanih depozita, kao što se zahtijeva prema Zakonu o zaštiti depozita. Zaštićeni slučaj nastaje danom donošenja rješenja o otvaranju stečajnog postupka nad kreditnom institucijom ili donošenja rješenja o nedostupnosti depozita. Zaštita depozita obuhvata depozite položene kod kreditne institucije prije ili na dan nastanka zaštićenog slučaja. Počev od 1. januara 2013. godine, Fond vrši isplatu garantovanih depozita do iznosa od EUR 50.000 po deponentu, bez obzira na broj i visinu iznosa koje taj deponent posjeduje kod kreditne institucije. Zakonom o zaštiti depozita (Sl. List CG br.72/19) nivo zaštite podignut je do iznosa od EUR 100.000, s tim što će do pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji Fond vršiti isplatu garantovanih depozita do iznosa od EUR 50.000 po deponentu, bez obzira na broj i visinu iznosa koje taj deponent posjeduje kod kreditne institucije.

Sjedište Fonda je u Podgorici, Ulica Miljana Vukova bb.

Na dan 31. decembra 2022. godine, Fond ima osam zaposlenih (31. decembra 2021. godine sedam zaposlenih).

Članovi Upravnog odbora Fonda

Članove Upravnog odbora imenuje Predsjednik Crne Gore, s tim što jednog člana imenuje na predlog organa državne uprave nadležnog za poslove finansija, jednog na predlog Centralne banke Crne Gore, jednog na predlog Udruženja banaka Crne Gore, jednog na predlog Privredne komore Crne Gore i jednog na predlog Predsjednika Crne Gore.

Članovi UO Fonda u toku 2022. godine su:

- Vesko Lekić, direktor trezora CBCG, predsjednik Upravnog odbora;
- Dejan Vujačić, direktor sektora za kontrolu banaka u CB CG - član Upravnog odbora;
- Mr. Branislava Božović, predstavnik Ministarstva finansija - član Upravnog odbora;
- Darko Radunović, predstavnik Udruženja banaka Crne Gore - član Upravnog odbora i
- Vlastimir Golubović, predstavnik Privredne komore Crne Gore - član Upravnog odbora.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH ISKAZA**2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih iskaza**

Fond ima obavezu da vodi svoje računovodstvene evidencije i sastavlja statutarne finansijske iskaze u skladu sa Zakonom o računovodstvu Crne Gore („Sl. list CG”, br. 145/2021) i Pravilniku o sadržini i formi obrazaca finansijskih iskaza za privredna društva i druga pravna lica („Sl. list CG”, br. 5/2011, „Sl. list CG”, br. 52/2016, „Sl. list CG”, br. 011/20).

U skladu sa Zakonom o računovodstvu Crne Gore, Međunarodni računovodstveni standardi („MRS“) i Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja („MSFI“) objavljeni od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, moraju biti usvojeni i objavljeni od strane odgovarajućeg nadležnog organa Crne Gore koji je od odgovarajućeg organa Međunarodne federacije računovođa (IFAC) dobio pravo na prevod i objavljivanje. Dakle, samo MSFI i MRS zvanično usvojeni i objavljeni od strane odgovarajućeg nadležnog organa Crne Gore mogu biti u primjeni. Posljednji MSFI i MRS koji su zvanično prevedeni su iz 2009. godine (osim MSFI 7), 2013. godine MSFI 10, 11, 12 13 kao i novodonijeti MSFI 16 i MSFI 14 koji se primjenjuju od 2021. godine. Imajući u vidu efekte koje navedena odstupanja računovodstvenih propisa Crne Gore od MSFI i MRS mogu imati na prezentaciju finansijskih iskaza Fonda, priloženi finansijski iskazi se u tom dijelu razlikuju i odstupaju od MSFI i MRS i ne mogu se tretirati kao finansijski iskazi sastavljeni u saglasnosti sa MSFI i MRS.

Finansijski iskazi su sastavljeni u skladu sa konvencijom istorijskog troška, osim ako je drugačije navedeno u računovodstvenim politikama. Fond je u sastavljanju ovih finansijskih iskaza primjenjivao računovodstvene politike obrazložene u Napomeni 3, koje su zasnovane na računovodstvenim i poreskim propisima Crne Gore.

2.2. Zvanična valuta izvještavanja

Finansijski iskazi prezentovani su u eurima (EUR) - zvanična valuta u Crnoj Gori i izvještajna valuta Fonda, i sve iskazane numeričke vrijednosti predstavljene su eurima (EUR), osim ukoliko je drugačije navedeno.

2.3. Korišćenje procjenjivanja

Prezentacija finansijskih iskaza zahtijeva od rukovodstva Fonda korišćenje najboljih mogućih procjena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentirane vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih iskaza, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih iskaza. Ipak, stvarni rezultati mogu odstupati od ovih procjena. Ove procjene se najvećim dijelom odnose na procjene korisnog vijeka upotrebe opreme.

2.4. Načelo stalnosti poslovanja

Priloženi finansijski iskazi za 2022. godinu sastavljeni su uz pretpostavku njegovog kontinuiranog nastavka poslovanja i ne sadrže korekcije, koje bi eventualno bile potrebne ukoliko Fond ne bude u mogućnosti da nastavi sa poslovanjem u skladu sa konceptom stalnosti poslovanja.

2.5. Uporedni podaci

Uporedne podatke čine finansijski iskazi Fonda za 2021. godinu sastavljeni u skladu sa računovodstvenim propisima Crne Gore koji su bili predmet revizije.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Osnovne računovodstvene politike primijenjene za sastavljanje ovih finansijskih iskaza su navedene u daljem tekstu. Ove politike su konzistentno primijenjene na sve prikazane godine, osim ako nije drugačije naznačeno.

3.1. Priznavanje prihoda*Prihodi od premija za zaštitu depozita*

Prihodi od premija za zaštitu depozita predstavljaju sredstva koja su kreditne institucije u Crnoj Gori u obavezi da uplate Fondu u skladu sa Zakonom o zaštiti depozita („Sl. list CG“, br. 72/19) na bazi Odluke o visini redovne premije za tekuću godinu.

Prihodi od premija za zaštitu depozita Fonda obezbjeđuju se iz:

- početnih premija;
- redovne premije.

Kreditna institucija kojoj je izdata dozvola za rad od strane Centralne banke Crne Gore dužna je da, prije početka obavljanja djelatnosti, na račun Fonda uplati početnu premiju u iznosu EUR 50.000.

Kreditne institucije su dužne da godišnje premije za zaštitu depozita uplaćuju Fondu u ratama tromjesečno, odnosno kroz redovnu premiju, s tim da se početak tromjesečja računa od prvog dana januara, aprila, jula i oktobra tekuće godine.

Osnovicu za obračun redovne premije čini prosjek garantovanih depozita kreditne institucije posljednjeg dana svakog mjeseca u prethodnom tromjesečju.

Odluku o visini redovne premije donosi Upravni odbor, po pravilu do 15. oktobra tekuće godine za narednu. Kreditne institucije su dužne da redovnu premiju plaćaju početkom tromjesečja za tekuće tromjesečje, najkasnije u roku od osam dana od dana prijema fakture Fonda.

Fond je u toku 2022. godine obračunavao godišnju premiju po Odluci o visini redovne premije za 2022. godinu („Sl. list CG“, br. 121/21) i u skladu sa Metodologijom za obračun premije na bazi rizika pojedine kreditne institucije, koja je stupila na snagu 1. januara 2021. godine. UO Fonda je u 2021. godini utvrdio godišnji ciljani iznos premije za 2022. godinu na iznos od EUR 18.024.000 i shodno tome se vršio kvartalni obračun redovne premije za 2022. godinu u iznosu od EUR 4.506.000.

Fond Metodologijom utvrđuje način obračuna stepena rizičnosti svake pojedine kreditne institucije u sistemu za potrebe obračuna premije za zaštitu depozita. U skladu sa Metodologijom, za obračun redovne premije za 2022. godinu utvrđen je rejting kreditnih institucija za 2021. godinu i kreditne institucije su razvrstane u sedam klasa rizika:

Klasa rizika 1 (jedna kreditna institucija); Klasa rizika 2 (tri kreditne institucije); Klasa rizika 3 (dvije kreditne institucije); Klasa rizika 4 (dvije kreditne institucije); Klasa rizika 5 (dvije kreditne institucije); Klasa rizika 6 (jedna kreditna institucija); Klasa rizika 7 (nijedna kreditna institucija).

Obračun akontativne I-ve i II-ge rate redovne premije za 2022. godinu je bio na bazi rejtinga kreditnih institucija, utvrdjenog sa podacima na 31. decembar 2020. godine, dok se korekcija III-će rate redovne premije (početak jula 2022. godine) obračunavala na bazi rejtinga utvrdjenog sa podacima na 31. decembar 2021. godine i prosjecima koeficijenata na nivou crnogorskog bankarskog sistema za 2021. godinu, dobijenih od Centralne banke Crne Gore.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.1. Priznavanje prihoda (Nastavak)***Prihodi od premija za zaštitu depozita (Nastavak)*

Uzimajući u obzir da je Odlukom utvrđen iznos premije, koeficijent prilagođavanja se koristio da bi se prilagodio zbir neprilagođenih, kvartalnih premija svih kreditnih institucija, da dostignu godišnji ciljani iznos od EUR 18.024.000. Za obračun akontativne I-ve i II-ge rate redovne premije za 2021. godinu koeficijent prilagođavanja je iznosio 86,98% i 86,65% dok je sa korekcijom III-će rate redovne premije korigovan na iznose 87,64% i 87,30%. Koeficijent prilagođavanja za III-ću i IV-tu ratu je iznosio 84,60% i 77,70%.

Rejting kreditnih institucija za 2021. godinu, na osnovu podataka iz finansijskih izvještaja kreditnih institucija i podataka koje je dostavila Centralna banka sa stanjem na dan 31. decembar 2021. godine se: kod dvije kreditne institucije poboljšao se rejting u odnosu na rejting za 2020. godinu, smanjio kod dvije kreditne institucije, a ostao nepromijenjen kod ostalih kreditnih institucija.

3.2. Naknade zaposlenima**3.2.1. Doprinosi kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih**

U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori, Fond je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih.

Ove obaveze uključuju doprinose za zaposlene na teret poslodavca u iznosima obračunatim po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima. Fond je, takođe, obavezan da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret poslodavca i doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

3.2.2. Obaveze po osnovu otpremnina

Sadašnja vrijednost ostalih budućih obaveza po Opštem kolektivnom ugovoru kao što su otpremnine za odlazak u penziju nakon ispunjavanja uslova, po procjeni rukovodstva Fonda nema materijalno značajnog efekta na finansijske iskaze posmatrane u cjelini i zbog toga u ovim finansijskim iskazima nijesu izvršena rezervisanja po osnovu beneficija zaposlenih.

3.3. Pozitivne i negativne kursne razlike

Sva sredstva i obaveze u stranim sredstvima plaćanja su preračunata u EUR primjenom zvaničnih deviznih kurseva važećih na dan iskaza o finansijskoj poziciji objavljenih od strane Centralne banke Crne Gore.

Poslovne promjene u stranim sredstvima plaćanja tokom godine preračunavaju se u EUR po zvaničnim deviznim kursovima važećim na dan poslovne promjene.

Pozitivne i negativne kursne razlike koje nastaju preračunom sredstava i obaveza iskazanih u stranim sredstvima plaćanja i preračunom transakcija u toku godine knjiže se u korist ili na teret iskaza o ukupnom rezultatu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.4. Porezi**

Fond je obavezan da plaća poreze i doprinose na zarade zaposlenih u skladu sa propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori. U skladu sa Članom 6. Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Sl. list CG", br. 65/01 od 31.12.2001., 12/02 od 15.03.2002., 80/04 od 29.12.2004., Sl. list CG", br. 40/08 od 27.06.2008. godine, 86/09 od 25.12.2009. godine, 40/11 od 08.08.2011. godine, 14/12 od 07.03.2012., 61/13 od 30.12.2013. godine, 055/16 od 17.08.2016. godine) koji je Lex specialis, javni fondovi su oslobođeni plaćanja poreza na dobit.

3.5. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja se evidentiraju po nabavnoj vrijednosti i odnose se na kupljene softvere. Nabavnu vrijednost nematerijalnih ulaganja čini vrijednost po fakturi dobavljača, uvećana za sve troškove dovođenja navedenih ulaganja u stanje funkcionalne upotrebljivosti.

3.6. Nekretnine, postrojenja i oprema

Oprema se evidentira po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za ukupnu akumuliranu ispravku vrijednosti i eventualne ukupne akumulirane gubitke zbog obezvrjeđenja vrijednosti. Nabavnu vrijednost čini vrijednost po fakturi dobavljača, uvećana za sve troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Naknadni troškovi: troškovi zamjene dijelova opreme (ugradnja novih rezervnih dijelova), priznaju se kao povećanje sadašnje vrijednosti opreme ako je vjerovatno da će po tom osnovu doći do priliva budućih ekonomskih koristi i ako se ti troškovi mogu pouzdano izmjeriti.

Troškovi tekućeg održavanja i opravki priznaju se kao rashod perioda. Dobici ili gubici koji se javljaju prilikom rashodovanja ili prodaje opreme, iskazuju se u iskazu o ukupnom rezultatu kao dio ostalih poslovnih prihoda ili ostalih poslovnih rashoda.

3.7. Amortizacija

Amortizacija nematerijalnih ulaganja i opreme obračunava se na nabavnu vrijednost, primjenom proporcionalnog metoda u cilju otpisa u toku njihovog korisnog vijeka trajanja.

Primijenjene stope amortizacije su sljedeće:

<u>Glavne grupe sredstava</u>	<u>Stopa (%)</u>
Licence za korišćenje softvera	20,00%
Računari i računarska oprema	20,00 - 33,33%
Tehnička oprema	12,50 - 20,00%
Kancelarijski namještaj	10,00 - 12,50%

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.8. Finansijski instrumenti**

Finansijska imovina razvrstana je u sljedeće kategorije: „Dugoročni plasmani“, „Kratkoročni finansijski plasmani koji se drže do dospjeća“, „potraživanja“ i „novčana sredstva i novčani ekvivalenti“. Klasifikacija finansijske imovine zavisi od prirode i namjene finansijskog sredstva i utvrđena je u vrijeme početnog priznanja.

3.8.1. Metod efektivne kamatne stope

Metod efektivne kamatne stope je metod obračuna amortizovanog troška finansijske imovine i rasporeda prihoda od kamata tokom određenog perioda. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja tačno diskontuje procijenjena buduća novčana plaćanja ili primitke (uključujući sve naknade za plaćene i primljene stavke koje čine integralni dio efektivne kamatne stope, troškova transakcije i ostalih premija ili popusta) kroz očekivani vijek trajanja finansijskog instrumenta ili, gdje je to moguće, kraćeg perioda.

3.8.2. Dugoročni plasmani

Dugoročne finansijske plasmane čine obveznice koje se drže do dospjeća i dati krediti radnicima.

Obveznice koje izdaje Crna Gora, emitovane u aprilu 2018. godine, sa rokom dospjeća glavnice 21. aprila 2025. godine i kamatonosnim kuponima koji dospjevaju godišnje, kupljene sa premijom i diskontom (kamatna stopa 3,375%) i obveznice emitovane u decembru 2020. godine, sa rokom dospjeća glavnice 16. decembra 2027. godine, kupljene sa diskontom (kamatna stopa 2,875%), knjigovodstveno se vode kao hartije od vrijednosti koje se drže do dospjeća. Fond može prodati obveznice u slučaju nedostatka sredstava za isplatu garantovanog depozita ukoliko bi došlo do nastupanja zaštićenog slučaja kodneke od kreditnih institucija u Crnoj Gori.

Kreditni se inicijalno priznaju po fer vrijednosti. Naknadno se mjere po amortizovanoj vrijednosti korišćenjem metode efektivne kamatne stope. Razlika između fer vrijednosti na dan priznavanja i raspodijeljenih sredstava priznaje se kao unaprijed plaćene beneficije zaposlenih u okviru dugoročnih potraživanja od zaposlenih. Unaprijed plaćena primanja zaposlenih se amortizuju u toku perioda primanja beneficija. Period primanja je očekivani radni vijek zaposlenog i ne može biti duži od perioda na koji je odobren kredit.

3.8.3. Kratkoročni finansijski plasmani koji se drže do dospjeća

Kratkoročni finansijski plasmani koji se drže do dospjeća predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim i odredivim isplatama i fiksnim dospjećem, i za koja rukovodstvo Fonda ima pozitivnu namjeru i sposobnosti da ih drži do roka dospjeća. Ulaganja koja se drže do dospjeća se odnose na Državne zapise emitovane od strane Ministarstva finansija Crne Gore.

Navedeni plasmani iskazani su po amortizovanom trošku koristeći metod efektivne kamatne stope umanjen za umanjenje vrijednosti na osnovu procjene rukovodstva o njihovoj vjerovatnoj naplativosti.

3.8.4. Potraživanja iz poslovnih odnosa

Potraživanja po osnovu premija i ostala potraživanja iz poslovnih odnosa sa fiksnim ili utvrdivim plaćanjima koja se ne kotiraju na aktivnom tržištu, mjere se po amortizovanom trošku koristeći metod efektivne kamatne stope, umanjen za umanjenje vrijednosti na osnovu procjene rukovodstva o njihovoj vjerovatnoj naplativosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.8. Finansijski instrumenti (Nastavak)

3.8.5. Novčana sredstva i novčani ekvivalenti

U iskazu o novčanim tokovima, pod novčanim sredstvima i novčanim ekvivalentima podrazumijevaju se novčana sredstva na računima kod Centralne banke Crne Gore i novčana sredstva oročena kod Centralne banke Crne Gore na period do tri mjeseca, koja se mogu brzo konvertovati u poznate iznose gotovine, uz beznačajan rizik od promjene vrijednosti.

3.8.6. Umanjenje vrijednosti finansijske imovine

Finansijska imovina se evaluira sa ciljem identifikacije indikatora umanjenja vrijednosti na datum sastavljanja finansijskih iskaza.

Finansijska imovina je pretrpjela umanjenje vrijednosti tamo gdje je dokazano da, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznanja finansijske imovine, procijenjeni budući novčani tokovi investicije su izmijenjeni.

Objektivni dokaz umanjenja finansijske imovine može uključiti:

- značajnu finansijsku teškoću pravnog lica - strane pod ugovorom; ili
- kašnjenje ili propust u plaćanju kamata ili premije; ili
- kada postane vjerovatno da će dužnik otići pod stečaj ili finansijsku reorganizaciju.

Knjigovodstvena vrijednost potraživanja po osnovu premija umanjuje se upotrebom računa umanjenja vrijednosti. Kada je potraživanje nenaplativo, otpisuje se preko računa umanjenja vrijednosti. Naknadne naplate ranije otpisanih iznosa se knjiže na teret umanjenja vrijednosti. Promjene u knjigovodstvenoj vrijednosti računa umanjenja vrijednosti se priznaju u iskazu o ukupnom rezultatu.

Ako se u sljedećem periodu iznos gubitka od umanjenja smanji i smanjenje se objektivno može povezati sa događajem koji je nastao nakon priznavanja umanjenja vrijednosti, prethodno priznati gubitak od umanjenja vrijednosti se ispravlja kroz iskaz o ukupnom rezultatu u mjeri koja neće rezultirati knjigovodstvenim iznosom većim nego što bi bio amortizovani trošak da nije došlo do priznavanja umanjenja vrijednosti na datum kada je umanjenje vrijednosti ispravljeno.

3.8.7. Prestanak priznavanja finansijske imovine

Fond prestaje priznavati finansijsku imovinu samo kada ugovorna prava na novčane tokove od finansijske imovine isteknu ili ako prenese finansijsku imovinu, pa samim tim i sve rizike i nagrade od vlasništva sredstva na drugi subjekt. Ako Fond ne prenese niti zadrži suštinski sve rizike i povrate od vlasništva i zadrži kontrolu nad finansijskom imovinom, Fond nastavlja da priznaje finansijsku imovinu.

3.8.8. Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze, uključujući i obaveze po kreditima, se početno priznaju po fer vrijednosti, umanjenoj za transakcijske troškove. Ostale finansijske obaveze se naknadno vrednuju po amortizovanom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope. Metoda efektivne kamate je metoda obračuna troškova amortizacije finansijske obaveze i određivanja troška kamate za relevantni period. Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskontuje procijenjena buduća plaćanja u gotovini kroz očekivani period trajanja finansijske obaveze, ili, gdje je to moguće, u kraćem periodu.

3.8.9. Prestanak priznavanja finansijske obaveze

Fond prestaje priznavati finansijsku obavezu kada, i samo kada, su obaveze Fonda otpuštene, otkazane ili ističu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

4. PRIHODI OD PRODAJE

Prihodi od prodaje u 2022. godini iznose EUR 18.024.000 (u 2021. godini: EUR 16.000.000) i odnose se na prihode od premija za zaštitu depozita. Prihodi od premija za zaštitu depozita predstavljaju sredstva koja su kreditne institucije u Crnoj Gori u obavezi da uplate Fondu u skladu sa Zakonom o zaštiti depozita („Sl. list CG“, br. 72/19) i Odluci o visini redovne premije za 2022. godinu koju kreditne institucije plaćaju Fondu („Sl. list CG“, br. 121/21).

5. OSTALI PRIHODI IZ POSLOVANJA

	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Prihodi od naplaćenih potraživanja po osnovu isplate garantovanih depozita iz stečajne mase Atlas Banke A.D. Podgorica i IBM A.D.	6.600.000	9.683.240
Prihodi od refundacija	31.563	-
Prihodi od smanjenja obaveza	209	9.181
Ukupno	<u>6.631.772</u>	<u>9.692.421</u>

Ostali prihodi iz poslovanja u vrijednosti od EUR 6.600.000 se odnose na naplaćena potraživanja po osnovu isplate garantovanih depozita iz stečajne mase Atlas Banke A.D. Podgorica i IBM A.D. Podgorica tokom 2022. godine.

6. NABAVNA VRIJEDNOST PRODATE ROBE I TROŠKOVI MATERIJALA

	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Troškovi goriva i energije	6.146	5.234
Troškovi ostalog materijala	1.375	1.498
Ukupno	<u>7.521</u>	<u>6.732</u>

7. OSTALI TROŠKOVI POSLOVANJA (REZERVISANJA I OSTALI POSLOVNI RASHODI)

	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Troškovi rezervisanja	-	28.574
Troškovi naknada - zapisi	35.556	26.078
Troškovi članarina	22.502	21.243
Troškovi održavanja	9.951	14.406
Troškovi revizije	5.869	10.769
PTT usluge	8.198	8.127
Ostali troškovi	15.830	28.036
Ukupno	<u>97.906</u>	<u>137.233</u>

8. AMORTIZACIJA

Trošak amortizacije u 2022. godini iznosi EUR 6.314 (u 2021. godini: EUR 7.816) i odnosi se na amortizaciju opreme iskazane u okviru pozicije Nekretnine, postrojenja i oprema (Napomena 12).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

9. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Troškovi neto zarada	141.059	119.413
Naknade članovima Upravnog odbora	60.413	43.300
Troškovi službenih putovanja	13.352	-
Ostali lični rashodi	4.962	9.482
Neto troškovi zarada, naknada zarada i lični rashodi	<u>219.786</u>	<u>172.195</u>
Troškovi poreza na zarade	20.415	22.053
Troškovi doprinosa za penzije	53.078	49.127
Troškovi doprinosa	5.174	24.313
Troškovi poreza i doprinosa	<u>78.667</u>	<u>95.493</u>
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	<u>298.453</u>	<u>267.688</u>

10. PRIHODI OD OSTALIH FINANSIJSKIH ULAGANJA I ZAJMOVA

	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Prihodi od kamata - državni zapisi	22.410	51.679
Prihodi od kamata - državne obveznice	1.257.475	761.977
Ukupno	<u>1.279.885</u>	<u>813.656</u>

11. RASHODI PO OSNOVU KAMATA, KURSNIH RAZLIKA I DRUGIH EFEKATA UGOVORENE ZAŠTITE

	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Troškovi kamata - EBRD	253.472	253.472
Troškovi kamata - oročeni depoziti	50.000	50.000
Ukupno	<u>303.472</u>	<u>303.472</u>

U 2020. godini potpisan je novi Ugovor kojim je povećan iznos raspoloživih sredstava na EUR 50.000.000 sa rokom povlačenja od 5 (pet) godina, a periodom otplate od 7 (sedam) godina.

Rashodi u iznosu od EUR 303.472 odnose se na obaveze po osnovu ugovora sa EBRD o zajmu („Stand-by“ aranžman), na iznos od EUR 50.000.000, a sastoje se od naknade za rezervisanje sredstava EBRD kao „commitment fee“ u iznosu od EUR 253.472 i troškova u iznosu od EUR 50.000 po osnovu vremenskog razgraničenja troškova obrade kredita EBRD (ukupno EUR 250.000, a u skladu sa rokom otplate raspoređeni na 5 godina po EUR 50.000 (Napomena 17)).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

12. NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOŠKA SREDSTVA

	<u>Oprema</u>
Nabavna vrijednost	
Stanje 1. januar 2021.	127.024
Nabavke	1.473
Prodaja	-
Stanje na dan 31. decembar 2021.	<u>128.497</u>
Nabavke	-
Prodaja	-
Stanje na dan 31. decembar 2022.	<u>128.497</u>
Ispravka vrijednosti	
Stanje 1. januar 2021.	(102.177)
Obračunata amortizacija (Napomena 8)	(7.816)
Prodaja	-
Stanje na dan 31. decembar 2021.	<u>(109.993)</u>
Obračunata amortizacija (Napomena 8)	
Prodaja	(6.314)
Stanje na dan 31. decembar 2022.	<u>(116.307)</u>
Osnovna sredstva u pripremi 31. decembra 2021.	<u>1.634.697</u>
Osnovna sredstva u pripremi 31. decembra 2022.	<u>1.642.137</u>
Neto sadašnja vrijednost	
Stanje na dan 31. decembra 2021.	<u>1.653.200</u>
Stanje na dan 31. decembra 2022.	<u>1.654.327</u>

13. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI I DUGOROČNA POTRAŽIVANJA

	<u>31.12.2022.</u>	<u>31.12.2021.</u>
Ulaganja u državne obveznice	38.641.737	36.913.274
Zajmovi dati zaposlenima - stambeni krediti	165.412	178.395
Ukupno	<u>38.807.150</u>	<u>37.091.669</u>

Ulaganja u državne obveznice se odnose na plasmane u obveznice Crne Gore u iznosu od EUR 38.641.737 (EUR 39.000.000 u nominalnom iznosu) sa rokom dospjeća glavnice u 2025. godini i 2027. godini sa kamatonosnim kuponima koji dospjevaju godišnje u ukupnom iznosu od EUR 1.240.650 u 2022. godini (kamatna stopa 3,375% - MNE 2025 i 2,875% - MNE 2027 na godišnjem nivou).

Zajmovi dati zaposlenima se odnose na stambene kredite odobrene 2015. godine. Krediti su inicijalno odobreni sa rokom dospjeća 15, odnosno 30 godina. Otplaćuju se mjesečnim anuitetima. Tokom 2022. godine otplaćeno je EUR 12.983 (tokom 2021. godine: EUR 12.667). Dospjeće potraživanja po osnovu datih dugoročnih kredita zaposlenima sa stanjem na dan 31. decembra 2022. i 2021. godine prikazano je u narednoj tabeli (prikazani su nediskontovani budući novčani tokovi).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

13. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI I DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (Nastavak)

Rok dospijeća	31.12.2022.	31.12.2021.
Do 1 godine	12.824	12.824
1 do 3 godine	25.648	25.648
3 do 5 godina	25.648	25.648
Preko 5 godina	114.116	127.099
Ukupno krediti	178.236	191.219
Minus: kratkoročni dio	(12.824)	(12.824)
Ukupno	165.412	178.395

14. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA

	31.12.2022.	31.12.2021.
Potraživanja po osnovu avansa datih bankama za isplatu garantovanih depozita	584.079	1.312.599
Potraživanja za kamate - državni zapisi	22.410	-
Potraživanja za kamate - državne obveznice	578.718	538.791
Stambeni krediti dati zaposlenima	12.824	12.824
Ostala potraživanja	159	159
Ukupno	1.198.190	1.864.373

Dana 4. januara 2019. godine Savjet Centralne banke Crne Gore donio je rješenje broj 0101-10202- 3/2018 kojim se u Invest Banci Montenegro A.D. (IBM) uvodi stečaj, dok je dana 5. aprila 2019. godine rješenjem CB CG br. 0101-3292-4/2019 uveden stečaj u Atlas Banci A.D. Podgorica (Atlas Banka).

Na osnovu navedenih rješenja, Fond je obavijestio deponente o nastanku "zaštićenog slučaja" i o izabranim kreditnim institucijama koje će biti posrednici u isplati garantovanih depozita kao i o mjestu i vremenu gdje deponenti mogu preuzeti svoj garantovani depozit u skladu sa Odlukom o načinu i postupku isplate garantovanih depozita (Sl. List CG br. 76/17 i 17/19). Ukupan iznos garantovanih depozita u Atlas i IBM Banci je iznosio EUR 112.617.267. Tokom 2019. godine, kreditnim institucijama posrednicima u isplati Fond je uplatio EUR 104.600.000 od čega je deponentima isplaćen iznos od EUR 101.883.600. Tokom 2020. godine, kreditnim institucijama posrednicima u isplati Fond je uplatio EUR 850.000 od čega je deponentima isplaćen iznos od EUR 1.668.102. Tokom 2021. godine, kreditnim institucijama posrednicima u isplati Fond je uplatio iznos od EUR 500.000 od čega je deponentima isplaćen iznos od EUR 1.085.699. Tokom 2022. godine kreditnim institucijama posrednicima u isplati Fond je uplatio iznos od EUR 100.022. (NLB Banka je vratila uplaćena sredstva po osnovu avansa u iznosu od 52.145,14 za IBM Banku i 46.252,48 EUR za Atlas Banku iz razloga okončanja Ugovora o obavljanju posla banke isplatioca). Potraživanja u iznosu od EUR 584.079 se odnose na avansne uplate kreditnim institucijama isplatiocima koje na dan 31. decembra 2022. godine nijesu isplaćene deponentima.

15. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Kratkoročni finansijski plasmani, koji na dan 31. decembra 2022. godine iznose EUR 6.895.420 (u 2021. godini EUR 0) se odnose na državne zapise i predstavljaju šestomjesečne dužničke hartije od vrijednosti koje izdaje Centralna banka Crne Gore u ime Ministarstva finansija Crne Gore koji dospijevaju 24.05.2023. godine.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

16. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

	<u>31.12.2022.</u>	<u>31.12.2021.</u>
Gotovina na žiro računu CBCG	94.974.228	78.049.374
Kastodi račun Hipotekarne banke	-	434.700
Blagajna	1.579	125
Ukupno	<u>94.975.807</u>	<u>78.484.200</u>

U skladu sa Ugovorom o upravljanju sredstvima koji je stupio na snagu 7. maja 2012. godine, Upravni odbor Fonda je angažovao i ovlastio Centralnu banku, da kao Asset menadžer, upravlja raspoloživim sredstvima Fonda.

Investiranje sredstava vrši se u skladu sa Politikom investiranja sredstava Fonda (br. 55-2/2022 od 28.02.2022. godine).

U skladu sa navedenom Politikom investiranja, Fond raspoloživa sredstva može da investira u:

- 1) Hartije od vrijednosti koje je emitovala Crna Gora, država članica EU ili njihove centralne banke ili hartije od vrijednosti za koje garantuje Crna Gora ili država članica EU;
- 2) Hartije od vrijednosti koje je emitovala kreditna institucija, finansijska institucija i/ili država koje nijesu navedene u tački 1 ovog stava, a imaju visoke rejtinge koje im je dodijelila međunarodno priznata rejting agencija;
- 3) Depozite položene u centralnim bankama i stranim kreditnim institucijama s visokim rejtingom koji dodjeljuju međunarodno priznate rejting agencije;
- 4) Ostalu imovinu niskog rizika koja podrazumijeva sljedeće kategorije:
  - o koje ulaze u prvu ili drugu kategoriju iz tabele 1 člana 336 Uredbe o kapitalnim zahtjevima EU,
  - o likvidnu imovinu shodno regulativi Centralne banke Crne Gore, odnosno shodno zahtjevima nadležnog regulatornog tijela EU,
  - o ESG (environmental, social, governance) hartije od vrijednosti koje emituju zemlje OECD-a,
  - o korpu državnih hartija od vrijednosti koje emituju zemlje OECD-a,
  - o dužničke instrumente koje emituje opština, koji imaju značajno visok koeficijent dobiti u odnosu na rizik ili vrlo nizak rizik koji se mjeri metodama procjene rizika.

Nakon povraćaja značajnog dijela sredstava iz stečajne mase IBM i Atlas banke, te naplatom premije tokom 2020, 2021. i 2022. godine, stvorili su se uslovi za ulaganje sredstava tako da je tokom 2022. godine Fond samostalno investirao u državne obveznice i zapise Crne Gore.

17. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

Aktivna vremenska razgraničenja na dan 31. decembra 2022. godine iznose EUR 100.000 (31. decembra 2021. godine: iznose EUR 150.000) i odnose se na unaprijed plaćenu naknadu za odobrenje kreditnih sredstava na osnovu aranžmana sa EBRD (Napomena 11).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

18. KAPITAL

	<u>31.12.2022.</u>	<u>31.12.2021.</u>
Osnovni kapital	110.966.554	85.233.418
Neraspoređena dobit	<u>25.221.991</u>	<u>25.733.136</u>
Ukupno	<u>136.188.546</u>	<u>110.966.554</u>

Fond za zaštitu depozita osnovan je 2003. godine, Zakonom o zaštiti depozita (Sl. List RCG br. 40/2003). Obzirom da je Fond osnovan zakonom, nije uplaćivan osnivački ulog, već ukupan kapital predstavlja akumuliranu dobit za period od osnivanja do 31. decembra 2022. godine.

19. KRATKOROČNE OBAVEZE

Kratkoročne obaveze na dan 31. decembra 2022. i 31. decembra 2021. godine su prikazane u tabeli niže:

	<u>31.12.2022.</u>	<u>31.12.2021.</u>
Obaveze po osnovu isplate garantovanih depozita	7.334.090	8.064.234
Obaveze prema dobavljačima	1.640	6.177
Obaveze za kamate prema EBRD	100.694	100.000
Ostale obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze	<u>6.350</u>	<u>6.903</u>
Ukupno	<u>7.442.774</u>	<u>8.177.314</u>

Na osnovu odluka Centralne Banke Crne Gore o uvođenju stečaja u IBM i Atlas Banci (Napomena 14) nastupio je "zaštićeni slučaj". Ukupan iznos garantovanih depozita je iznosio EUR 112.701.633 od čega je deponentima tokom 2022. godine isplaćeno EUR 730.144,43 (tokom 2021. godine: EUR 1.085.699). Obaveze u iznosu od EUR 7.334.090 se odnose na garantovane depozite čija isplata nije realizovana do 31. decembra 2022. godine.

20. FINANSIJSKI INSTRUMENTI

20.1. Kategorije finansijskih instrumenata

	<u>31.12.2022.</u>	<u>31.12.2021.</u>
Finansijska sredstva		
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	94.975.807	78.484.200
Kratkoročni finansijski plasmani	6.895.420	-
Ostali dugoročni finansijski plasmani	38.807.150	37.091.669
Potraživanja	<u>1.198.190</u>	<u>1.864.373</u>
Ukupno finansijska sredstva	<u>141.876.567</u>	<u>117.440.242</u>
Finansijske obaveze		
Obaveze iz poslovanja	7,334,090	8.070.411
Ostale kratkoročne obaveze	107,044	106.903
Dugoročna/kratkoročna rezervisanja	-	100.000
Ukupno finansijske obaveze	<u>7.442.774</u>	<u>8.277.314</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

20. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (Nastavak)**20.2. Upravljanje finansijskim rizicima**

Fond je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izložen određenim finansijskim rizicima i to:

- *Tržišnim rizicima,*
- *Riziku likvidnosti i*
- *Kreditnom riziku.*

Upravljanje rizicima u Fondu je usmjereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Fonda u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta. Fond ne koristi derivativne finansijske instrumente u bilo kojoj formi osiguranja protiv gubitaka usled rizika. Postoji formalni okvir za upravljanje finansijskim rizicima koji je uspostavljen u Fondu i koji je u nadležnosti Upravnog odbora Fonda.

20.2.1 Tržišni rizik*Rizik od promjene kursa stranih valuta*

Fond nije izložen riziku od promjene kursa valuta jer obavlja svoje poslovanje u funkcionalnoj valuti okruženja.

Rizik od promjene kamatnih stopa

Fond je izložen raznim rizicima koji kroz efekte promjena visine tržišnih kamatnih stopa djeluju na njegov finansijski položaj i tokove gotovine. Poslovanje Fonda je izloženo riziku promjene kamatnih stopa u mjeri u kojoj kamatonosna sredstva i kamatonosne obaveze dospijevaju za naplatu u različito vrijeme ili u različitim iznosima.

Rizik od promjene ostalih cijena

Rizik od promjene ostalih cijena uključuje promjenu cijene kapitala, promjenu cijene roba, rizik od prijevremenog plaćanja i rizik rezidualne vrijednosti. Fond nije značajno izložen ovim vrstama rizika.

20.2.2. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da Fond neće biti u mogućnosti da finansira sredstva odgovarajućim izvorima finansiranja sa stanovišta rokova i stopa, rizik nemogućnosti da se sredstvo realizuje po razumnoj cijeni u odgovarajućem vremenskom okviru, kao i rizik nemogućnosti da se isplate obaveze u roku dospijeća. Upravni odbor Fonda je odgovoran za praćenje nivoa kratkoročnog finansiranja i uravnoteženje potreba kratkoročnog i dugoročnog finansiranja u skladu sa definisanim politikama investiranja.

20.2.3. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik nastanka finansijskih gubitaka Fonda kao rezultat kašnjenja kljienata ili druge ugovorne strane u izmirivanju ugovornih obaveza. Kreditni rizik se prvenstveno vezuje za izloženost Fonda po osnovu gotovine i gotovinskih ekvivalenata, kratkoročnih i dugoročnih finansijskih plasmana.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

20. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (Nastavak)

20.2. Upravljanje finansijskim rizicima (Nastavak)

20.2.3. Kreditni rizik (Nastavak)

Poslovna politika Fonda je da objelodani informacije o pravičnoj (fer) vrijednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrijednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrijednosti. U Crnoj Gori ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nijesu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrijednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta.

Rukovodstvo Fonda procjenjuje rizike i u slučajevima kada se ocijeni da vrijednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana, vrši ispravku vrijednosti.

Rukovodstvo Fonda smatra da iznosi u priloženim finansijskim iskazima odražavaju vrijednost koja je u datim okolnostima najvjerodostojnija i najkorisnija za potrebe izvještavanja.

	31.12.2022.		31.12.2021.	
	Knjigovodstvena vrijednost	Fer Vrijednost	Knjigovodstvena vrijednost	Fer Vrijednost
Finansijska sredstva				
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	94.975.807	94.975.807	78.484.200	78.484.200
Kratkoročni finansijski plasmani	6.895.420	6.895.420	-	-
Ostali dugoročni finansijski plasmani	38.807.150	38.807.150	37.091.669	37.091.669
Potraživanja	1.198.190	1.198.190	1.864.373	1.864.373
Ukupno finansijska sredstva	141.876.567	141.876.567	117.440.242	117.440.242
Finansijske obaveze				
Obaveze iz poslovanja	7.335.730	7.335.730	8.070.411	8.070.411
Ostale kratkoročne obaveze i PVR	107.045	107.045	106.903	106.903
Kratkoročna rezervisanja	-	-	100.000	100.000
Ukupno finansijske obaveze	7.442.774	7.442.774	8.277.314	8.277.314

21. SUDSKI SPOROVI

Na dan 31. decembra 2022. godine protiv Fonda se vode tri sudska spora ukupne vrijednosti EUR 12.487. Ishod pomenutih sporova se ne može sa sigurnošću predvidjeti, ali je rukovodstvo Fonda mišljenja da je vjerovatnoća da će spor biti riješen u korist Fonda preko 50%. U skladu sa tim, Fond nije izvršio rezervisanje za potencijalne gubitke po osnovu sudskih sporova.

Takođe, na dan 31. decembra 2022. godine po tužbi Fonda vodi se jedan sudski protiv jedne od banaka - isplatioca koji se odnosi na reklamacije po osnovu isplate garantovanih depozita ukupne vrijednosti EUR 100.000.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2022. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

22. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA

Nakon datuma izvještajnog perioda nije bilo događaja koji bi zahtijevali korekcije ili objelodanjivanje u finansijskim izvještajima Fonda za period od 1. januara do 31. decembra 2022. godine.

U 2023. godini Fond je nastavio sa isplatom garantovanih depozita deponentima banaka u stečaju. Do 28. februara 2023. godine isplaćeno je EUR 23.242 po osnovu garantovanih depozita za Atlas banku u stečaju, dok kod IBM banke nije bilo isplata.

Naplata potraživanja Fonda iz stečajne mase do 28.02.2023. godini ostvarena je u iznosu od 6.100.000 € (6.000.000€ za Atlas banku u stečaju i EUR 100.000 za IBM Banku u stečaju) što čini 71,76% od planiranog iznosa (EUR 8.500.000), tako da je povrat sredstava na ukupnom nivou iznosio EUR 76.083.240, odnosno 67,51% (IBM 85,26% i Atlas banka 63,11%).

Obračunata je i naplaćena prva rata redovne premije u iznosu od EUR 5.255.000. U skladu sa Metodologijom, kreditne institucije su, od dodijeljenih 7 razvrstane u 6 (šest) klasa rizika, tako da su najmanje rizične kreditne institucije (klasa rizika 1) platile premiju po koeficijentu zbirnog rizika 75%, a najrizičnije kreditne institucije (klasa rizika 6) po koeficijentu zbirnog rizika 130%.

Ukupna sredstva na dan 28.02.2023. godine iznose EUR 153.435.724 od čega EUR 39.000.000 u obveznicama CG (u MNE 2025 - EUR 23.880.000 i MNE 2027 - EUR 15.120.000), EUR 6.895.420 u državnim zapisima, EUR 106.133.047 na žiro računu, EUR 560.836 u avansima bankama za isplatu garantovanih depozita, EUR 779.262 za potraživanja za kamate na obveznice i EUR 67.159 za ostala potraživanja.

U skladu sa započetom procedurom nastavljaju se aktivnosti na realizaciji i finalizaciji projekta „Jačanje prakse upravljanja imovinom i investicijama Fonda za zaštitu depozita“ koji će rezultirati izborom respektabilnog “asset managera i/ili Centralne banke Crne Gore” u cilju unaprijeđenja investicionog kapaciteta i upravljanja rizicima Fonda traženjem novih mogućnosti za plasman sredstava.

Imajući u vidu da je nastavljen trend nestabilnosti i turbulencija u međunarodnom okruženju izazvanih aktuelnim globalnim ekonomskim i finansijskim kretanjima (uzrokovanim dešavanjima u Ukrajini), čije se reperkusije osjećaju u svim razvijenim ekonomijama (porast inflacije, cijena nafte i hrane) te se očekuje i neminovni uticaj i na crnogorsku ekonomiju, ove nove okolnosti mogu predstavljati velike izazove u poslovanju svim privrednim subjektima i finansijskim institucijama.

Međutim, i pored navedenog, s obzirom na prirodu poslovnih aktivnosti Fonda kao i značajan iznos likvidnih sredstava kojima Fond raspolaže, rukovodstvo ne očekuje da će pomenuti događaji značajno poremetiti njegove aktivnosti ili uticati na mogućnost kontinuiteta poslovanja u narednom periodu.

FOND ZA ZAŠTITU DEPOZITA
Podgorica

IZDAVAČ:

Fond za zaštitu depozita
Miljana Vukova b.b.
81000 Podgorica
Tel/Fax: 020 210 466

WEB ADRESA:

www.fzdcg.org

ŠTAMPA:

Studio Mouse

TIRAŽ:

160 primjeraka

CIP - Каталогизација у публикацији
Национална библиотека Црне Горе , Цетиње

ISSN 1800-9999 = Godišnji izvještaj o radu fonda za
zaštitu depozita
COBISS.CG-ID 21459216